

PANNÓNIA KINCSE LEADER EGYESÜLET

LEADER HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2023-2027

2023.10.10.

Tartalom

Rövidítések jegyzéke.....	3
Általános elvárások.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
FEDLAP.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Bevezetés.....	3
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata.....	4
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése	7
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	10
4. Horizontális célok.....	11
4.1 Esélyegyenlőség.....	11
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem.....	11
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések	12
6. Külső koherenciák azonosítása	13
7. Helyzetfeltárás.....	15
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása.....	15
7.2 SWOT analízis.....	20
8. A stratégia beavatkozási logikája	23
8.1 A stratégia jövőképe	23
8.2 A stratégia célhierarchiája.....	24
9. Cselekvési terv	25
9.1 Az intézkedések leírása	25
9.2 Együttműködések	33
9.3 Kommunikációs terv	34
9.4 Egyéb, a HACCS által megvalósított projektek	35
10. Monitoring és Indikátorok	36
10.1 Monitoring.....	38
10.2 Az indikátorok megadása	39
11. Indikatív pénzügyi terv.....	40
Mellékletek.....	42

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

Bevezetés

A Pannónia Kincse LEADER Egyesület 2008-ban alakult a Pannonhalmi-Sokoróaljai-Rábcatorok Helyi Közösségből. A tagságot a lefedettségi területhez tartozó 62 települési önkormányzat, 101 vállalkozó és 56 civil szférát képviselő szervezet és magánszemély alkotja. Az egyesület megalakulása óta azon dolgozik, hogy a területén élő, dolgozó vidéki embereket, civil szervezeteket, vállalkozásokat és önkormányzatokat segítse, összefogja. A rendelkezésre álló fejlesztési források segítségével közel 5,6 milliárd forint fejlesztési keret kihelyezését koordináltuk nagy sikerrel. A helyi fejlesztési stratégia tervezése során nagy hangsúlyt fektettünk a térségi szereplők minél nagyobb mértékű és minél hatékonyabb bevonására. Elemeztük térségünk jelenlegi helyzetét, mely egyértelműen kimutatta, hogy szükséges a terület helyi gazdaságának erősítése, a vállalkozói szemlélte továbbvitele és a vállalkozások fejlesztése, az aktív turisztikai szolgáltatások fejlesztése, valamint a helyi civil közösségek fejlesztése, az identitás erősítése és helyben elérhető szolgáltatások bővítése.

Stratégiánk jövőképe röviden megfogalmazva: életető – élhető vidéki települések kialakítása és a térségi gazdasági és turisztikai potenciál erősítése, vállalkozásfejlesztés.

Elnökségünk 11 fős, elismert helyi szakemberekből áll és sokat tesz azért, hogy a Stratégiánk megvalósításra kerüljön. Az elnökségi tagok az általunk lefedett 4 járásból és mindhárom szektorból kerültek kiválasztásra. A beérkezett pályázatokról a Helyi Bíráló Bizottság tagjai tárgyilagosan, segítő szándékkal, egységes elvek szerint döntenek. Munkaszervezetünk 4 fővel, sok éves szakmai tapasztalattal és elhivatottan látja el az operatív teendőket, segít a pályázatok generálásában, fejlesztésében, valósítja meg saját projektjeinket, segíti hálózatainkat, valamint ápolja a hazai és külföldi együttműködéseket.

Célunk a térségünk motorjaként működni, azaz a területünk átfogó fejlesztését előmozdítani.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Fő cél a munkavállalási célú elvándorlás csökkentése a vidéki vállalkozások számának és jövedelmezőségének növelésével, a vidéken élők jövedelem eloszlásának és életszínvonalának javításával, a területi különbségek csökkentésével.

A HFS kialakítása során a térség szereplőinek igényei, szükségletei figyelembevételre kerültek, a tervezési folyamatokba bevonásra kerültek, így teljes mértékben alulról jövő kezdeményezésként tekinthetünk a stratégiára, mint fejlesztési dokumentumra.

A LEADER HACS a helyi fejlesztési stratégiák támogatásán keresztül a SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. Erőssége, hogy az ország vidéki térségeit lefedő hálózat, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és programvégrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya Magyarországon 98,97%. A Pannónia Kincse LEADER Egyesület által lefedett lakosság (88.900 fő) 100 %-ban járul hozzá az országos mutatóhoz.

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére.

A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projektötletek pályáztatá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) Területalapú megközelítés: a LEADER HACS által lefedett terület egy homogén, összefüggő vidéki egység, ami nem minden esetben felel meg a közigazgatási határoknak. A működési terület településeit és lakóit a közös identitás, hagyományok, szokások, történelem vagy akár földrajzi helyzetük köti össze. Ez a megközelítés működőképesebb, a valós igények jobban körülhatárolható és pontosabb fellépéseket tesz lehetővé.

Nagyon fontos a területalapuló megközelítés a kisebb, homogén, gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt összetartozó térségeket tekintjük a vidékfejlesztés célterületének, amelyeket gyakran egy törőli fakadó hagyományok, helyi identitás, az összetartás szellemisége, illetve közös szükségletek és elvárások jellemeznek. Az itt született stratégia kidolgozása során könnyebb a helyi erősségek és gyengeségek, veszélyek és lehetőségek feltérképezése, a helyi adottságok felismerése és a fenntartható fejlődés szempontjából legfontosabb célok azonosítása.

- 2) Alulról építkező megközelítés: egyes fejlesztések, programok megvalósulása eredményesebb és hatékonyabb, ha a helyi viszonyokat, erőforrásokat ismerő helyi lakosok, szervezetek fogalmazzák meg az elérni kívánt célokat, fejlesztési igényeket. A HFS megfogalmazása során a LEADER HACS-ok ösztönzik a helyieket, hogy vegyenek részt a közös munkában, gondolkodjanak közösen térségük jövőjének fejlesztésében. A „bottom-up”, vagyis alulról építkező típusú koncepcióknál kiemelt jelentőségű a helyi közösségfejlesztés, az együttműködés, a mindenki számára kezdeményező stratégia kidolgozása és annak végrehajtása.

Az alulról felfelé irányuló módszerek, valamint a különböző ágazatok közötti helyi együttműködés mozgósítja a helyi tartalékokat. A helyi csoportok helyzete a legalkalmasabb arra, hogy a helyi problémákra integratív és innovatív helyi megoldásokat találjanak, és a reagálóképességük is nagyobb lehet. A helyi döntéshozatalban való részvétel lelkesebb hozzáálláshoz vezet és növeli az elkötelezettséget, aminek következtében a helyi vidékfejlesztés javul és fenntarthatóbbá válik. Az alulról felfelé építkező megközelítés révén elérhető közösségi részvétel olyan, kevésbé kézzelfogható hatásokkal is járhat, mint a „kapacitásfejlesztés” és a „helyi lakosság önállósítása”

- 3) Innovativitás: a sajátos, alulról jövő szükségletek feltárásának kiemelt szerepe van az újítások tekintetében. A LEADER program innovatív jellege a helyi erőforrásokra támaszkodik, valamennyi területen jelennek meg egyedi, új ötletek helyi szinten.

Helyi Fejlesztési Stratégiánk az elmúlt időszakhoz képest több integrált és innovatív elemet is tartalmaz. A tervezői műhelynapokon szerzett tapasztalatokat felhasználva stratégiánk egyik fő célja, hogy jelentősen kibővítsük az együttműködéseket mind a LEADER térségen belül, mind a LEADER térségek között a különböző szférák és ágazatok együttes részvételével, illetve aktivizáljuk LEADER térségünk vállalkozásait, civil szervezeteit és lakóit.

Kiemelten fontosnak tartjuk a turizmushoz kapcsolódó termékek, szolgáltatások, látnivalók olyan módon történő népszerűsítését, mely lehetőséget biztosít a minél hosszabb itt tartózkodásra a turisták részére. Szervező, koordináló munkával segíteni kívánjuk térségünk önkormányzatait, civil szervezeteit, vállalkozásait, magán szálláshely nyújtóit és őstermelőit, hogy közös fejlesztésekben, túraútvonalakban gondolkodva működjenek együtt. Mindezek mellett nagy hangsúlyt kívánunk fektetni a helyi mikrovállalkozások kialakítására, fejlesztésére is.

A jövőben egy-egy téma kapcsán időről-időre össze kívánjuk hívni a térség adott témában érintett, szféráktól független képviselőit. Célunk a közös gondolkodás, az eddigi tapasztalatok átadása, a kialakult jó gyakorlatok bemutatása, valamint kialakítanának egy közös programcsomagot is.

A jövőben részt kívánunk venni a LEADER térségek közötti és nemzetközi kapcsolatokban annak érdekében, hogy a máshol már jól működő fejlesztéseket, szakmai tapasztalatokat megismerhessük és térségünkben kamatoztathassuk.

- 4) Integrált megközelítés: a LEADER program egyik legfontosabb alapja nem egy ágazat fejlesztési programja, hanem a vidéki térségek fejlesztésére irányuló tevékenységek és ágazatok közötti kapcsolat. A közösen megfogalmazott stratégiákban az intézkedések bármilyen szinten történő, multiszektorális megközelítése, összekapcsolása pozitív hatásokat indukál, hozzájárul a program sikerességéhez.

A HFS integrált elemeivel kapcsolatban a következők fogalmazhatók meg:

- egy vagy több ügy, probléma vagy célcsoport körül mozgósítja a közösséget, de szélesebb összefüggésbe helyezve, kifelé irányuló kapcsolatokat építve azon ágazatokkal és szereplőkkel, amelyek/akik befolyásolni tudják a helyzetet;
- ágazatokon és ellátási láncokon belüli vertikális, valamint ágazatok közötti horizontális kapcsolatok építése;
- hátrányos helyzetű területek összekapcsolása lehetőségeket hordozó területekkel (pl. város és vidéke, hátrányos helyzetű környékek és foglalkoztatási központok);
- kapcsolatok építése a helyi, regionális és országos szintű intézmények, szervezetek között;
- a különböző helyi támogatási intézkedések összhangban vannak, ugyanazon célok irányába mutatnak, tehát integráltak abban az értelemben, hogy mi valósul meg és hogyan.

Olyan fejlesztésekre igyekszünk koncentrálni, amelyeknek újabb fejlesztéseket generálhatnak más önkormányzatoknál vagy a térségi beszállítók esetén.

- 5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: a LEADER programban a decentralizáltság többek között a döntéshozatalban és a rendelkezésre álló források felhasználásában mutatkozik meg. Ez a sajátosság a helyi igényekre reflektál. Az elv alapja, hogy a térség problémáit a helyi szereplők ismerik leginkább, így ők a legkompetensebbek a fejlesztések kidolgozásában és megvalósításában.

A jól összeállított, helyi vidékfejlesztési munkacsoportokban az üzleti élet és a civil társadalom képviselőinek ugyanannyi szavazati joguk van, mint a közszférának. A finanszírozásban a hitelintézmények is részt vesznek. Az

irányítási és finanszírozási módszerek lényege, hogy kiegyenlítsék a megszilárdult hatalmi pozíciókat, és erősítsék a kiegyensúlyozott hatalomelosztást.

- 6) Hálózatépítés, együttműködés: a LEADER HACS-ok és egyéb szervezetek közötti hálózatok meglétének alapja a helyi tapasztalatok, jó gyakorlatok és eredmények terjesztése, cseréje, a tudás, akár a munkamódszerek továbbadása. A hálózatépítés hozzájárul az elszigetelt vidéki térségek integrálásához és fejlesztéséhez. A hálózatok révén a HACS-ok együttműködésben is fogalmazhatnak és valósíthatnak meg fejlesztési célokat.

A térségek közötti együttműködés célja új megoldások ösztönzése a vidéki térségek problémái és fejlesztési lehetőségei összefüggésében. További cél a helyi szereplők térségen kívüli kapcsolatrendszerének és a nemzetközi tudásmegosztásban megszerezhető kompetenciáinak fejlesztése, új tudás becsatornázása az együttműködésben résztvevő vidéki térségekbe. Az együttműködési projektek nem korlátozódhatnak kizárólag tapasztalatcserére, azoknak minden esetben olyan alkalmazható eredménye kell, hogy legyen, amelynek létrejöttéhez az együttműködésben résztvevő partnerek mindegyike bizonyíthatóan hozzájárult, illetve eredményeiből minden partner részesül.

Az együttműködés legtöbbször a közös problémamegoldáson nyugszik, az erőforrások cseréjén és a koordináció keresztül. A partnerség egyesíti készségeket, tapasztalatokat és ötleteket formájában a képességeket és erőforrásokat, hogy közösen birkózzanak meg a problémákkal, – melyek háttérben a különálló szervezetek vagy csoportok lehetőségeinek hiánya húzódik meg.

- 7) Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: a háromoldalú partnerségek központi szerepet töltenek be a LEADER programban. A HACS-ok által koordinált stratégiák megfogalmazása és megvalósítása a különböző szervezetek és ágazatok képviselői együttműködésében valósul meg, kiemelve a kölcsönös érdekeken alapuló partnerségek kialakítását, mélyítését.

A fejlesztésben megvalósuló partnerség azt jelenti, hogy a közsféra, az üzleti élet és a civil társadalom között önkéntes, kölcsönösen gyümölcsöző, innovatív kapcsolatok vannak, és ezek révén együtt dolgoznak a közös társadalmi célkitűzések megvalósítása érdekében. A Pannónia Kincse LEADER Egyesület célul tűzte ki, hogy támogatja a helyben megtermelt termékeket, valamint a helyi termelőket segíti közös munkával, gondolkodással. Fontos, hogy a rövid ellátási lánc helyben is tudjon működni. Szoros partnerséget alakítottunk ki és tartunk fenn a térségi helyi termelőkkel, piacszervezőkkel, rendezvényszervezőkkel, valamint a Széchenyi István Egyetemen. 2023-ban a Pannónia Kincse LEADER Egyesület elnyerte a Pannontáj-Sokoró Natúrpark elnevezés használatát a natúrparkok létrehozásáról és működéséről szóló 6/2020. (III. 25.) AM rendelet alapján.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

A Helyi Fejlesztési Stratégia kialakításánál a Pannónia Kincse LEADER Egyesület folyamatosan biztosította a nyilvánosság és „társadalmisítás” kritériumainak teljesülését. A kezdeti széles nyilvánosságot az egyesület honlapja

www.pkle.hu biztosította. A tervezett fejlesztések valós igényekhez való igazítása és annak területi beágyazottsága érdekében Egyesületünk folyamatosan várta a 2023-27 időszakra szóló projektötleteket. A projektgyűjtést és a kapcsolódó adatlapot a honlapunkon közzétettük, email-ben tagságunknak kiküldtük. A honlapunkon minden érdeklődő folyamatosan frissítve olvashatja őket. Ez lehetőséget adott a helyi szükségletek, igények összegyűjtésére, rendszerezésére, és kapcsolatfelvételre. Legnagyobb arányban az önkormányzatok küldtek be ötleteket, de az egyházak, civilek, vállalkozók. A támogatási igény mintegy 10 milliárd Ft volt, így további vizsgálatokra, egyeztetésekre, szűrésekre volt szükség a HFS-be integrálható elképzelésekről. A civil-, a vállalkozói- és a közsféra képviselői által benyújtott projektelképzelések pontosan tükrözik a térségi igényeket, melyek a stratégiakészítés alapjául szolgálnak, hiszen segítséget nyújtanak az egyes intézkedések és a hozzájuk tartozó támogatási összegek meghatározásában is. Az Önkormányzatok egyesületünk meghatározó tagjai, részükre személyes konzultációt biztosítottunk, melyben felmértük a települési fejlesztési igényeket. Másik jelentős tájékoztatási és információáramlási mód az internet adta lehetőségeken kívül a személyes találkozásokra lehetőséget adó műhelynapok, fórumok, egyéb rendezvények. A műhelynapokról, fórumokról megfelelő dokumentációval rendelkezünk (meghívók, jelenlétek, fényképek, javaslatok, vélemények) A Helyi Fejlesztési Stratégia kialakításához a tervezést 3 helyszínen (Győrszemerén, Pannonhalmán, Abdán) tervezői műhelynapok keretében (3 alkalommal) folytattuk. A Műhelynapokon nem csak az egyesület tagjai, hanem a tagsággal nem rendelkező szervezetek is részt vettek, mindenki, aki potenciális pályázó lehet. A rendezvényeken bemutatásra került a Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésének ütemezése az értékelési kritériumok, valamint a HFS felépítése, tervezhető összegek és határidők. Térségünk fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése céljából a HFS részeként SWOT analízist készítettünk a résztvevők bevonásával. A műhelynapok keretében ez előadások közben és utána is fogalmazódtak meg hozzászólások, kérdések. A tagönkormányzatok nagy részével napi kapcsolatot tartunk. Részt veszünk kistérségi üléseken, önkormányzati képviselő testületi üléseken ezzel is hatékonyan segítve az önkormányzataink vidékfejlesztő munkáit, elképzeléseik megvalósítását. Részt vettünk önkormányzatainkkal összhangban a megyei TOP tervezési munkáiban. A Pannonhalma Többcélú Kistérségi Társulás Gyermekjóléti Szolgálat és Szociális Intézményének valamint a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Szociális Intézményének vezetőivel személyes egyeztetést folytattunk a sérülékeny csoportokhoz csoporthoz tartozók fejlesztési lehetőségeiről. A korábbi években a nyári szünetben tábort támogattunk a sérülékeny csoporthoz tartozó gyermekek számára. Az egyeztetések során lehetőségként fogalmazódott meg újabb közösségi célú tábort kialakítása, amely beépítésre került a fejlesztési stratégiába.

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Győrszemere	2022.11.08.	Tájékoztatás a Vidékfejlesztési Program (VP) LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2023-2027 tervezés folyamatáról és határidejéről <ul style="list-style-type: none"> • A Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítéséhez, elsősorban a térség szükségleteinek, erőforrásainak, lehetőségeinek számbevétele és a jövőkép kialakítása • Helyi fejlesztési elképzelések, javaslatok megbeszélése 	6 fő
	Abda	2022.11.10.	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás a Vidékfejlesztési Program (VP) LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2023-2027 tervezés folyamatáról és határidejéről • A Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítéséhez, elsősorban a térség szükségleteinek, 	7 fő

			erőforrásainak, lehetőségeinek számbevétele és a jövőkép kialakítása <ul style="list-style-type: none"> • Helyi fejlesztési elképzelések, javaslatok megbeszélése 	
	Pannonhalma	2022.11.09.	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás a Vidékfejlesztési Program (VP) LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2023-2027 tervezés folyamatáról és határidejéről • A Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítéséhez, elsősorban a térség szükségleteinek, erőforrásainak, lehetőségeinek számbevétele és a jövőkép kialakítása • Helyi fejlesztési elképzelések, javaslatok megbeszélése 	9 fő
	Győrújbarát	2023.06.13.	A LEADER Program aktualitásai – párbeszéd a 2023-2027-es Helyi Fejlesztési Stratégia célkitűzéseiről, várható pályázati felhívásairól	13 fő

Munkacsoporti/ Tervezői ülések, megbeszélések	Győr	2022.09.12.	Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális kérdései, feladatai	11 fő
	Gyarmat	2022.11.18.	Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális kérdései, feladatai	10 fő
	Győr	2022.12.19.	Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális kérdései, feladatai	8 fő
	Győr	2023.01.23.	Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális kérdései, feladatai	12 fő
	Győr	2023.02.15.	Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális kérdései, feladatai	10 fő
	Abda	2023.09.28.	Helyi Fejlesztési Stratégia aktuális kérdései, feladatai	7 fő

Az Egyesület 11 fős elnöksége aktívan részt vett a HFS tervezésben. Az Elnökség megválasztásakor fontos szempont volt, hogy minden szféra és minden járás képviselve legyen benne. A közszéfer képviselőiben tevékenykedő polgármesterek a településszintű fejlesztési tervek készítésében szereztek tapasztalatokat, az alapítványok munkatársai képzési és foglalkoztatási stratégiák összeállításában, a vállalkozói szféra képviselői pedig gazdasági és turisztikai témákban tettek szert olyan ismeretekre, melyek révén megfelelő rálátással vannak a térségi igényekre, így hasznos tanácsokkal segítik a HFS elkészítését.

Fontosnak tartottuk, hogy minden célcsoportot megszólítsunk, ezért a civil szervezetek és a vállalkozások megszólítására külön fórumokat terveztünk. A HFS tervezés folyamatának kommunikációját is segíti Egyesületünk honlapja, melyen folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket.

Az egyesület tájékoztatási tevékenysége révén maximálisan megvalósult a helyi közösség bevonása.

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosság száma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosság szám).

A Pannónia Kincse LEADER Egyesület területe 126,34 km². A Csornai, Győri, Téti és Pannonhalmi járások 62 települése alkotja, közülük kettő, Pannonhalma és Tét városi ranggal rendelkezik. A támogatásra jogosult lakónépesség száma 88.900 fő (forrás: KSH, 2022. január 1.), mely az elmúlt években jelentős mértékben emelkedett. A 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján a téti járás kedvezményezett járásnak minősül, az itt élő lakónépesség száma 15173 fő. A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 8/2016. (II.16.) KH határozatával a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet 3. §-a alapján regionális szempontból kedvezményezett járásnak jelölte ki a Pannonhalmi járást (15.555 Fő), Csornai járást (32.673 fő) és a Kapuvári járást (23.562 fő).

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítélt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
INTERREG Vizek régiója kisprojekt	Pannónia Kincse LEADER Egyesület	27.974 EUR	Megvalósult
	Miestna akčná skupina Stará Čierna voda	21.940 EUR	Megvalósult

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

Akciócsoportunk munkaszervezete rutinnal rendelkezik a pályázati kiírások és rendszerek tekintetében; gyakorlatilag információs központként működik a térségben a támogatási lehetőségek szempontjából. A személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást és részvételt lehetővé tevő helyi karakter szerepét térségi szinten elsősorban az egyesület tölti be, de a HACS és a Helyi Fejlesztési Stratégia szempontjából jelentheti az egyesület döntéshozó szerveit is, hiszen az ezekben résztvevő tagok közvetíthetnek a saját szférájuk további tagjai felé.

A személyes, telefonos, e-mailos és postai úton történő kapcsolattartás folyamatosan biztosított a munkaszervezetnél, a nyilvánosság biztosítása érdekében pedig igyekszünk minél gyakrabban frissíteni honlapunkat és Facebook oldalunkat az aktuális hírekről és eseményekről

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékossgal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

A projektek megvalósítása során maradéktalanul be kell tartani az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó jogszabályi előírásokat, különös tekintettel az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseit. Tartózkodni a diszkrimináció valamennyi formájától, és a stratégia megvalósítása során minden nemű közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéstől, biztosítani a szolgáltatásaihoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A stratégia megvalósításával összefüggő nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésben esélytudatosságot kell kifejezni, csökkenti kell a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A célrendszerünkben a kulturális sokszínűség lehetősége minden szegmens számára nyitott, így a társadalmi hátránnyal rendelkező közösségek (jellemzően roma közösségek) számára is elérhető lehetőségek.

A stratégia elkészítése során a tervező megbeszéléseken a térség szociális témákkal is foglalkozó szakemberei (családsegítő, munkaügy, felnőtt képző, szociális munkás stb.) is bevonásra kerültek, akik intézményvezetőként nagy tapasztalattal rendelkeznek ezen a területen. A HFS tervezői műhelynapokat olyan intézményekben/épületekben tartottuk, amelyek akadálymentesen megközelíthetőek voltak, biztosítva volt az akadálymentes bejutás.

Cél a társadalmi, gazdasági, kulturális, területi alapú esélyegyenlőség és hozzáférés, a méltányos munkafeltételek, továbbá a szociális védelem és társadalmi befogadás biztosítása, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és térségek felzárkóztatásának előmozdítása, a támogató szemléletű társadalmi környezet megteremtése. A foglalkoztatás feltételeinek javítása érdekében cél a rugalmas munkavégzési formák támogatása, amely hozzájárul a munka és a magánélet megfelelőbb egyensúlyához, növelve a munkáltatók és a munkavállalók alkalmazkodó képességét.

Az esélyegyenlőség érvényesülése fontos számunkra a beazonosított szereplők és a leendő fejlesztések tekintetében is, Külön intézkedést nem tervezünk az esélyegyenlőség témakörében, mivel hiszünk abban, hogy mindennapjainkban kell megjelennie az esélyegyenlőségnek.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

Az Egyesület a működése során különös figyelmet fordít a környezeti fenntarthatóságra, a védett természeti és kulturális értékeket megőrzésére, működése során feladatait oly módon valósítja meg, hogy a legkisebb környezetterheléssel járjon. Az egyéni döntéshozatalban és a tervezésben tükröződjenek a környezeti értékek és a környezetvédelemre vonatkozó szabályok. A környezeti információkat nem nélkülözheti a megfontolt tervezés és cselekvés. A természetben és a kulturális hagyományok révén létrejött értékeket meg kell őrizni a jövő generációk számára. A kardinális értékek elvesztésével járó folyamatok nem tűrhetők el. A fejlesztések során létrehozott értékeknek egyensúlyban kell lenniük a felhasznált vagy feláldozott természeti értékek nagyságával. A biológiai

sokféleség megőrzésének feltételeit, a természetes és természetszerű élőhelyek sokszínűségét és térbeli koherenciáját, az építészeti és kulturális értékek fennmaradását, a fejlesztéseknél a tájképi és tájhasználati értékek fennmaradását biztosítani kell. A társadalom számára biztosítani kell, hogy továbbra is az évszázadok során kialakult harmóniában élhessenek környezetükkel. Meg kell adni mindenkinek a lakóhelyén a környezethez alkalmazkodó és az emberhez méltó élet lehetőségét mind a jelenben, mind a jövőben. A környezeti fenntarthatóság szempontjainak való megfeleltetés céljából stratégiánk kielégíti a társadalmi szükségleteket, emberi léptékűvé formálja a településeket, értékeli és védi a sokféleséget, erősíti a helyi közösséget és kulturális identitást. Intézkedéseink révén jól működő, tartós, tetszetős épületeket, szabad tereket hozhatunk létre, s azokat tovább fejlesztve, biztonságos, tiszta és kellemes környezettel védjük az emberi egészséget és kényelmet. Biztosítjuk az emberi élethez szükséges alapvető szolgáltatások elérhetőségét, ezáltal lehetőség szerint helyben elégíti ki a helyi szükségleteket, biztosítja a szakértelem és a tudás elérhetőségét.

A stratégiában a környezeti fenntarthatóság általános alapelvként érvényesül. A Helyi Bíráló Bizottság csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, költséghatékony, a gazdasági-, társadalmi- elveinek megfelelő kiadási tételre bíró projektjavaslatot részesíti támogatásban. A projektgazdának biztosítani kell a „jó gazda gondossága” elvét (a tevékenység végrehajtása során az igényelt támogatás optimális és költséghatékony felhasználása, ami nem sértheti más közösség érdekeit és nem vezethet a területi különbségek növekedéséhez).

Ennek okán a stratégia beavatkozási területei révén erősíti a vidék megtartó-és vonzerejét, elősegíti a vidéki életminőség javítását, a kultúrának, a különféle hagyományelemeknek a fennmaradását, ezzel együtt az épített örökség állapotfenntartását, a vidéki környezet állapotának javítását. A HFS közvetlen intézkedéseinek célja, hiszen a településkép javítása, a környezettudatos helyi termék előállítás támogatása, a vidéki környezet karbantartása közvetlenül a környezeti fenntarthatóságot szolgálja. A projektek megvalósítása során a kedvezményezett köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi jogszabályokat betartani. Köteles a megvalósítás –és fenntartás –során a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni. A fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és a jogszabályba ütköző nem megfelelőséget legkésőbb a projektzárásáig megszüntetni.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

- Eredményes intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi fejlesztések támogatása	VP6-19.2.1.-70-9-21	68	60	200.600.000 Ft	201.369.297 Ft
Gyermek táborok szervezése	VP6-19.2.1.-70-8-22	16	11	10.000.000 Ft	9.886.435 Ft
Működő mikrovállalkozások eszközbeszerzésének támogatása	VP6-19.2.1.-70-6-20	110		408.356.644 Ft	539.811.482 Ft
Működő mikrovállalkozások fejlesztése a Pannónia Kincse Leader Egyesület területén	VP6-19.2.1.-70-2-17	12	6	67.309.547 Ft	80.771.456 Ft
Térségi fiatalok számára szervezett, közösségépítést és helyi identitástudat kialakulását is szolgáló ifjúsági táborok megszervezése	VP6-19.2.1.-70-4-17	2	2	842.602 Ft	926.862 Ft

Turisztikai szolgáltatás-és attrakció fejlesztése	VP6-19.2.1.-70-1-17	16	11	59.408.013 Ft	71.289.615 Ft
Vonzóbb vidéki települési környezet és szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	VP6-19.2.1.-70-3-17	60	54	215.311.705 Ft	258.368.646 Ft
Vidéki települési környezet és szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	VP6-19.2.1.-70-7-20	8	7	35.123.027 Ft	42.147.632 Ft

- Továbbfejlesztendő intézkedések: HACCS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
-	-	-	-	-	-

- Eredménytelen intézkedések: HACCS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Natúrparki közösségépítő programok szervezése a természeti és épített örökségi helyszínek, valamint a tájértékek helyreállítása, állapotának javítása	VP6-19.2.1.-70-5-17	1	0	2.000.000 Ft	0

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatási okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinten rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg

egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő-műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalusi stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Smart Villages - Okosfalusi program

Az okosfalusi program keretében a digitális térben történő fejlesztések által a vidék fejlődhet, élhetőbbé válhat, amely a LEADER alapelve, így a két program között a relevancia erős.

A HFS megvalósítása során aktív figyelemmel kísérjük az okosfalusi programot és annak forrásait tervezzük becsatornázni a térségünkbe motiválva erre a térség szereplőit.

Vármegyei Integrált Területi Programok

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat gazdasági célkitűzései között szerepel a vármegye területén működő települési önkormányzatok gazdasági stabilitásának és a versenyképességének megőrzése, továbbá a gazdasági környezet fejlesztése, a gazdaságfejlesztésre szánt területek feltárása, ezzel is segítve a közösségért végzett feladatok ellátását, úgymint az egészségügyi, köznevelési és szociális ellátórendszer, a civil szervezetek támogatási rendszerének fenntartását. A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok

Térségünket északon a szlovák-magyar államhatár és a Győri járás további települései határolják. Nyugati szomszédja a Csornai- és Kapuvári járás, Keleti a Komárom-Esztergom Megyében található Komáromi járás. A térség délen fekvő települései hosszan benyúlnak a korábbi Veszprém megyéhez tartozó területekbe, így határosak Komárom-Esztergom

megyei és Veszprém megyei járásokkal is. A Pannónia Kincse LEADER Egyesület területe 1261.34 km². A Csornai, Győri, Téti és Pannonhalmi járások 62 települése alkotja, közülük kettő, Pannonhalma és Tét városi ranggal rendelkezik. A támogatásra jogosult lakónépesség száma 88.900 fő (forrás: KSH, 2022. január 1.), mely az elmúlt években nagy mértékben emelkedett. A területünk kistelepülésszerű jellegű, mivel 32 település 1000 fő alatti és csak egy 5000 feletti, de nem aprófalvas, mivel 500 fő alatti település 21 darab van és mindössze kettőben laknak száznál kevesebben. Infrastrukturális vonatkozásban térségünk települései változatos képet mutatnak, a közút, illetve a vasúthálózat jellemzően a kis települések esetében nem kellőképpen kiépített, a kerékpárutak hálózata is kezdetleges.

A megyeszékhely és a környező városok (Tét, Pannonhalma, Pápa és Mosonmagyaróvár) gyorsan elérhetőek. Nagy jelentőséggel bír, hogy az Egyesület területén található az M1-es autópálya, a péri repülőtér, a gönyűi kikötő, így valamennyi közlekedési útvonalon könnyen elérhető. A tömegközlekedési infrastruktúra (utak, autóbussz-pályaudvar stb.) szolgáltatásai azonban korszerűtlenek, hiányosak, leromlottak, a különböző ágazatok összehangolatlanok. Térségünknek Szlovákia felé állandó közúti határátkelőhellyel nem rendelkezik.

Az úthálózat állapota folyamatosan romlik. Az utóbbi években a közutak állapotfelújítása megkezdődött. Bár az Európai Unió támogatást biztosított bizonyos útépitési munkálatokhoz, ehhez önrészre is szükség volt, ez pedig minden pénzt felemésztett, nem maradt semmi arra, hogy a meglévő infrastruktúrát is karbantartsák. A települések rossz megközelíthetősége nem segíti az együttműködések intenzívebbé válását, s ezzel a fejlődési zónák összekapcsolását.

Győr hazánk egyik legnagyobb hagyományokkal rendelkező gazdasági központja, fejlődő turisztikai, kulturális, kereskedelmi, egyetemi és kutatási kapacitásokkal. Térségünkben hagyományos vonzásterülettel csak a városok bírnak, azonban a szolgáltató szektor, az igazgatás és más városi funkciók viszonylag gyengék. Funkciógazdag falvak elsősorban Győr város agglomerációjában jelennek meg. A térség városhiányossága miatt több község ellátottsága kiemelkedik. Ezen települések nagyobb népességi és jobb közlekedési-gazdasági helyzetük révén több funkciót képesek helyben ellátni, így hagyományosan ide sorolhatók a közös önkormányzati hivatalok székhelyei.

A térség környezeti állapota

Térségünk meglehetősen változatos táji adottságokkal bír, bővelkedik hazai és nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő értékű területekben, képződményekben, élőhelyekben. A mezőgazdasági jelleg csökkenésével előtérbe került a tájpotenciál csökkenő leterheltsége, amely egyértelműen kedvez a turisztikai adottságok felszínre hozatalának (pl. ökoturizmus). A térség számos felszín alatti és felszíni vízhálózattal rendelkezik. Ezt a vízbázist diffúz szennyeződés nem éri így kedvez a vízi turizmusnak.

Meghatározó tényezők a térségben a NATURA 2000 területek, bár a főutak, valamint a nagyobb ipari egységek közelségének köszönhetően fokozottan növekszik a környezeti terhelésük. Ezekre a területekre fenntartási-fejlesztési tervek sem készültek, így a természeti fenntarthatóságuk nem teljes körű, ismertségük az érintett településeken alacsony. Emellett jelentős természeti kincs a Pannontáj-Sokoró Natúrpark, valamint a Fertő-Hanság Nemzeti Park is, melyek egyedi flórájukkal és faunájukkal egyediséget kölcsönöznek a természeti értékek sorában, ám mindezek ellenére a táji adottságok kihasználása nem megfelelő. A megyében meghatározó jelentőségű a Pannonhalma-Sokoróaljai borvidék, a terület fehérszőlői közül az olaszrizling és a rajnai rizling kiemelkedő.

Térségünk kiemelkedően gazdag a természeti és épített örökséget tekintve. Magyarország összesen nyolc világörökségből egy, az ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és közvetlen természeti környezete térségünkben helyezkedik el. Határon átnyúló nemzeti park, ahhoz kapcsolódóan tájvédelmi körzetek, valamint natúrpark is található a térségben.

A ragyogó főnemesi kastélyok mellett kiemelkedő egyházi épületek és számos kúria gazdagítja a régiós örökséget. Ennek az örökségnek számos eleme az elmúlt évtizedben megújításra került, jelentősen növelve annak turisztikai vonzerejét.

Demográfiai helyzet

A térség lakosságának folyamatos emelkedése figyelhető meg, mely elsősorban a munkalehetőségek miatt, az ország más részéből ideköltözők nagy számával indokolható. Győr város által nyújtott lehetőségekkel magyarázható, hogy az alacsony munkanélküliségi ráta, jóval az országos szint alatt van. A regisztrált munkanélküliek száma 2009 óta csökkenő tendenciát mutat.

A helyi közösség területén megfigyelhető alapvető demográfiai folyamatok alakulása nagyjából megegyezik a regionális tendenciákkal. A népesség korösszetétele kedvezőtlen, számos településen megfigyelhető az elöregedő lakosság, a férfiak korábbi halálozása miatt különösen ezeken a településeken figyelhető meg a nők magasabb aránya. Ennek ellenére megállapítható, hogy a térség lakosságszáma gyarapodó jellegű, és az aktív korú lakosság száma többszöröse a nyugdíjas korúak számának.

A demográfiai adatok szempontjából a legkedvezőbb képet Győri járás mutatja, hiszen a foglalkoztatás egyik központja a megyeszékhely. A városhoz közel eső települések lélekszáma folyamatosan emelkedik a városból történő kiköltözések miatt. Itt általában lehetőség van az iskolák, óvodák, posták, szolgáltatások megtartására, a várostól távolabb erre fokozatosan csökken az esély, ami elvándorláshoz vezethet.

A közösségek vezetői elkötelezettek a fejlesztések iránt, tradicionális iparágak, képzett agrárszakemberek és borászok, erős gazdálkodási tradíciók jellemzik a térséget. A gazdaság munkaerő-kereslete és a képzés kínálat közötti összhang azonban hiányzik, alacsony a jövedelemszint, a frissen végzett diplomás fiatalok elvándorolnak, a helyi lakosság nem érdeklődik a közügyek iránt, alacsony az innovációs és alkalmazkodási képesség. A romák és a hátrányos helyzetű emberek elsősorban a városoktól távolabb eső településeken telepednek le, hiszen a városhoz közeli településeken a lakások nem elérhetőek a számukra. Mivel általában nem megfelelő képzettséggel és hiányos szakmai támogató háttérrel rendelkeznek, ez az elszigetelődésüket tovább fokozza.

Az alapfokú oktatás, egészséges ivóvíz ellátás, hulladékszállítás biztosítása a településeken (az oktatás társulási formában is) megoldott. A szak- és felnőttképzés több területen fejlesztésre szorul, a közelben több felsőfokú oktatási intézmény található. A szolgáltató helyek elszórtan találhatóak, és nem hatékonyan működnek. Alacsony szennyvíz-hálózatba bekapcsolt lakások aránya, továbbá nem megfelelő vagy, alacsony színvonalú a szociális, egészségügyi, bölcsődei ellátás.

Gazdasági környezet

Az Egyesület területén a regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra vetítve 2014-ben 148,5 db volt, ami több mint duplája, mint 2000-ben (67,7 db) volt. 2022-ben az a szám közel 300. Számuk az elmúlt években szinte minden településen folyamatosan növekedett. A működő vállalkozások nagy része egyéni vállalkozás, valamint maximum 1–8 főt foglalkoztató társas vállalkozás. A vállalkozások több mint fele a szolgáltató szektor területén jött létre, 2442 db az ipari tevékenység végzésére jött létre, míg mezőgazdasági tevékenység végzésére csupán 377 db jött létre. Foglalkoztatási szempontból jelentős Győr vonzása a térségre. A térség szempontjából nem lehet elhanyagolni a szinte szomszédos Szlovákiát. Míg korábban a munkaerő Szlovákiából a térségünkbe vándorolt, ez a tendencia a mai napra már megfordult. Az 1990-es évektől egyre nagyobb számban vállaltak munkát a térségünkben lakók Ausztriában, mára már jelentős azok száma is, akik naponta Szlovákiába ingázva vállalnak munkát. A munkaerő elszívó hatás oly mértékű, hogy a Kelet-Magyarországról térségünkbe települő népesség sem tudja enyhíteni a szakemberhiányt.

A kis és mikrovállalkozások tökehiánya mellett legfontosabb problémaként érzékeljük a vállalkozások közötti együttműködés hiányát, az egységes fellépést a piacon. Nincs vállalkozásfejlesztési együttműködés, alig van termelési, értékesítési szövetkezet, nincs egységes arculat, közös érdekek menti összefogás, érdekérvényesítés.

A vállalkozások jelentős része egyéni vállalkozás. Az elmúlt időszak fejlesztéseinek ellenére a kereskedelmi- és magán szálláshelyek száma gyakorlatilag nem mérhető, a turizmus infrastrukturális alapjai hiányoznak. A turisztikai lehetőségek kiaknázása, mely egyben a helyben lakók életminőségét is szolgálhatják, javíthatják a térség gazdasági megerősödését.

A térség turisztikai adottságai kedvezőek. PKLE területén 2023-ban a bejelentett szálláshelyek férőhelyeinek számát meghatározta a természeti látványosságok közelsége, lásd Bakonyszentlászló, a világörökségi helyszín Pannonhalma, és a győrváros, Győr közelsége.

A PKLE területén lévő települések legjelentősebb mennyiségű szálláshelyet (férőhelyet) nyújtó települései 2020-as adatok alapján:

Település neve	kereskedelmi szálláshely	egyéb-és falusi szálláshely	összes szálláshely
Bakonyszentlászló	119	264	383
Nyúl	137	15	152
Pannonhalma	124	20	144
Abda	52	54	106
Gönyű	90		90
Öttevény	64	10	74
Tét	51	13	64
Fenyőfő		61	61

Elmaradottabb a téti járás, kevés a szállás, és a turisztikai attrakció. Jó iránynak tűnik a népi jellegű pincesorok felújítása, mely Gyarmaton és Csikvándon történt meg Uniós forrásból. Hatására érezhetően növekedett a településre látogatók száma, erősödött a helyiek identitástudata.

Ismert tájház található a téti járásban Felpécen, Tényőn, falumúzeum Rábaszentmihályon. Mindegyiken pezsgő programok iskolásoknak, érdeklődőknek, helybelieknek, azonban az infrastrukturális fejlesztés hiánya gátat szab ezen rendezvények bővítésének.

A Téli járás legmeghatározóbb gazdasági szereplője és munkáltatója a mezőgépgyártással foglalkozó Sokoró Ipari és Kereskedelmi Kft, amely 700 főt foglalkoztat (www.tet.hu). Valóban meghatározó szereplő a környező településeken élők munkahely biztosításában. Esélyegyenlőségi szempontból fontos kiemelni, hogy a cég a kisgyermekes anyukák munkaerő-piaci esélyeinek javítása érdekében bevezette az úgynevezett kismama műszakot, ami segíti az anyák munkavállalásának és családi szerepeinek összeegyeztetését. Másrészt elmondható, hogy a vállalat 3 fő megváltozott munkaképességű munkavállalót (két férfit és egy nőt) alkalmaz járműalkatrész-szerelő (betanított munka) munkakörben. Esélyegyenlőségi szempontból mindenképpen megemlítendő a Rábaszentmihályi önkormányzat keretein belül létrejött önkormányzati gazdaság (szociális szövetkezet), amely az elsődleges munkaerőpiacról (elsősorban életkoruk és/vagy alacsony iskolázottságuk vagy egyéb okok miatt) kiszoruló helybelieknek teremt munkalehetőséget. A fejlesztendő Téli járásban erősíteni kell a helyi vállalkozók szerepét, új mikrovállalkozásokat kell létrehozni, a meglévőket fejleszteni.

Győrben több ipari park működik, ugyanakkor a címmel rendelkező parkokon kívül is számos olyan gazdasági telephelyfejlesztés valósult meg, már nem csupán városokban, de községekben is, amelyet a beruházók ipari parknak hívnak, pl.: Gönyűn, Péren.

A péri repülőtéren mintegy 20 éve épült meg az aszfaltburkolatot kapott kifutópálya, mely által ma már különösen fontos szerepet tölt be a régióban működő vállalkozások mindennapi életében, összesen évi 50 ezer utassal. Ugyancsak látványos fejlesztések történtek a gönyűi kikötő területén, mely nemzetközi normáknak megfelelő létesítményként az elmúlt években egyre több vállalkozás érdeklődését keltette fel.

A térségi agráriumnak nagy hagyományai vannak, csökkenő szerepe ellenére a közösség területén elismert helyi termékek, köztük a borkultúra és szőlőtermesztés a meghatározó mind arculati, mind fejlesztési szempontból.

A kommunális infrastruktúra terén, a térség átlagon felüli színvonalú a víz, villany, gáz, kommunikációs szolgáltatások, hulladékszállítás tekintetében. A zárt közcsetorna kiépítettsége számos területen alacsony, aminek nemcsak környezetvédelmi jelentősége van, hanem az ott élők komfortérzetének meghatározásában is. A közlekedési infrastruktúra Győr központú, és meghatározóan sugaras szerkezetű az úthálózat. A különböző utak mentén elhelyezkedő települések közötti átjárás nem mindig megfelelően megoldott, vagy rossz minőségű, illetve a szilárd útburkolat hiánya is megjelenik számos helyen, gyakoriak a „zsáktelepülések”. A személygépkocsi forgalom a közelmúltban (a kiköltözésekkel párhuzamosan) erőteljesen emelkedett. Nagy jelentőséggel bír, hogy a közösség területén található az M1-es autópálya, a péri repülőtér, a gönyűi kikötő, így valamennyi közlekedési útvonalon könnyen elérhető. A Győr-Pápa gyorsforgalmi út 2024-re elkészül. A meglévők mellett további iskolabuszokra,

valamint közösségi buszokra lenne nagy szükség, az elöregedő lakosság (pl. orvoshoz, rendezvényekre történő szállításhoz) és az iskola összevonások miatt.

Időközben számos új bölcsőde létesült a kisebb településeken is. A turisztikai infrastruktúra (szállás- és vendéglátóhelyek) fejlesztése és bővítése egyértelműen kitörési pontot jelenthet a térségnek. Az egészségügyi ellátás tekintetében elmondható, hogy az utóbbi időszakban a két térségi város szerepe jelentősen nőtt a járó-beteg ellátásban.

Az önkormányzatok, valamint a mikor-, kis- és középvállalkozások is tőkehiányosak a térségben. Az önkormányzatok szignifikáns aránya nem tudja önerőből a települési szolgáltatásokat megteremteni. A település kép és települési szolgáltatások továbbfejlesztése megfelelő kitörési lehetőséget biztosíthat a településeknek, a települési elvándorlás csökkentését is eredményezheti, növelheti a városból való kiköltözési kedvet.

A térségi foglalkoztatottsági helyzet több pólusú. Egyrészt egységesen meghatározó jelleget biztosít az ingázás megjelenése Győr közelsége miatt.

A nonprofit szféra foglalkoztató szerepének erősítése (hátrányos helyzetűek foglalkoztatása, a munkapiaci (re)integráció szervezeti feltételeinek megteremtése, rendkívül fontos lehetőséget teremthet. A helyi foglalkoztatás növelését aktív munkaerő-piaci politikák folytatásával kell elősegíteni. Nemcsak a hátrányos helyzetűek érdekében, de mindenképpen szükség van az esélyegyenlőség kialakítására különféle programokon keresztül (pl. fórumok szervezése, marketing-tevékenység az irányukba), annak érdekében, hogy elhelyezkedésüket minél inkább megkönnyítsék. Elő kell segíteni a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetben lévő csoportok és inaktívok foglalkoztatását, amire megoldást nyújthatnak alternatív munkavégzési módok, mint pl. a távmunka, részmunkaidős foglalkoztatás.

Társadalmi környezet

A térség nonprofit szervezetei sem számarányukban, sem tevékenységükben nem érik el az elvárt szintet. Egyes területek felülreprezentáltak, azonban megvizsgálva ezeket a területeket (közbiztonság, oktatás, sport, szabadidő, településfejlesztés), kiderül, hogy ezek a nonprofit szervezetek az önkormányzatok jelentős anyagi támogatásával működnek. Autonóm, valódi civilszervezet száma viszonylag csekély a térségben. Nonprofit szervezetek számában, tevékenységében nem éri el a kellő szintet, mely a kohézió hiányára vezethető vissza.

A különböző tájegységekre jellemző a gazdag hagyományok és népi kultúra emlékeinek a hagyományőrzése és ápolása, jól működő egyesületek tevékenysége, amely megfelelő irányítással jó turisztikai vonzerővé nőheti ki magát. Jellemző rendezvények a térségben: a Pannonhalmi Évszakok fesztivál, a Pannonhalma Prológ, a Pannon Hajsza, a Nyúli húsvét, Enesei zenei Nyár, Rábapatonai Bilibáncs fesztivál stb.).

A változatos földrajzi táji adottságok és a történelmi múlt sokszínű kulturális hagyományokat teremtett. Kiemelkedő szerepük van a népi hagyományok őrzésében (pl. besenyők, svábok, horvátok stb.), valamint a kézművesség és kismesterségek fenntartásában. A Szlovák határ közelségének és a határmenti magyalkta települések jelentős számának köszönhetően több településünk rendelkezik jól működő szlovákiai testvértelepülési kapcsolattal. Problémát jelent, hogy nem rendelkezik a közösség olyan nonprofit vagy civil szervezettel, amely az egész térségben éreztetné a hatását.

Számos településen megoldott a roma kisebbség érdekvédelmi képviselete a szintén megyei hatókörű Győr-Moson-Sopron Megyei Cigányok Érdekvédelmi Szövetségének köszönhetően, amelynek több településen is van helyi szervezete (Pázmándfalu, Győrszemere stb.).

A településeken működő civil szervezeteknek elsősorban közösségépítő szerepük van (ifjúságvédelem, művelődő egyesületek, sport, szabadidős), a szervezetek hálózatba történő integráltsága és a tanácsadó szolgáltató rendszer kiépítettsége hiányzik. A nonprofit szervezetek másik része szociális téren fejt ki tevékenységét vagy az oktatás intézményeinek támogatásához járul hozzá. A térség szinte összes településére kiterjed a nonprofit szervezetek által nyújtott kiegészítő szolgáltatások léte (önkéntes tűzoltóságok, polgárőrségek, nyugdíjas klubok, sportegyesületek). A civil szervezetek számára találkozó pontot és együttműködési helyszínt biztosító teleházak, valamint az integrált

közösségi terek hiányoznak, vagy a meglévő létesítmények nem felelnek meg funkciójuknak számos településen. A legtöbb információs pont technikával átlagosan felszerelt, de a működésért felelős munkatárs bérének előteremtése nagyon sok helyen jelentős gondot okoz. A civilek önkormányzati támogatásból, NEA, MFP és egyéb pályázati úton igyekeznek forráshoz jutni, de egyre jelentősebb az 1 %-os felajánlások mértéke is.

A civil szervezetek erősödése és összefogásának támogatása rendkívül fontos, ugyanis egyre több fejlesztő tevékenységet vállalnak magukra. A kistérségi együttműködés erősítéséhez többek között alulról építkező, térségi fejlesztési kezdeményezésekre van szükség. A civil társadalom a civil szervezetek számának növelésével, hálózatuk kiépítésével, a térség ügyeibe való beleszólási lehetőségeinek megteremtésével erősödhet meg. A közösségi kezdeményezések közül a rendezvények sokszor lekorlátozódnak a települési rendezvénykínálat szintjére, kevés a térségi rendezvény, valamint a rendezvény infrastruktúrájának fejletlensége és hiánya sokszor jelentős költségtöbbletet eredményez a településeknek.

A nyári szabadidő hasznos eltöltése, a szülők leterheltségének csökkentése érdekében a térségben nyári táborok szerveződnek. A táborok egyik központja a Győrújbaráti Gyermektábor, ahol számtalan táborozási lehetőség áll rendelkezésre térítéses formában. Ezen kívül található még nyelvi, sport és készségfejlesztő táborokat. A térség családsegítő szolgálata, egyházi szerveztek a rászoruló gyermekeknek táborokat, de anyagi fedezet nélkül csak kis létszámban tudnak fogadni gyermekeket, holott az igény óriási lenne. Az esélyegyenlőség elveit figyelembe tartva szükséges lenne újabb, ingyenes, vagy csak minimális térítési díjas táborokat szervezni.

7.2 SWOT analízis

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - gazdag természeti adottságok és kulturális örökségek - hagyományőrzés, helyi identitástudat - aktív civil szervezetek a térségben - vállalkozások nagy száma az urbánus területeken - térségen átnyúló kapcsolatok - szellemi tőke 	<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - LEADER program, egyéb vidékfejlesztési pályázatok - a civil szervezetek nagyobb szerepvállalása lehetőséget teremt a térségi összefogás megteremtésére - a helyi életminőség javítása - kerékpáros (EuroVelo 6) és vízi turizmusban (Duna, Rába, Rábca) turizmusban rejlő potenciál - helyi, térségi „Piac”, ahol igény mutatkozik a helyben előállított termékekre (vasárnapi piacok) - természeti és kulturális adottságok, Natura 2000 területek és nemzeti park, épített örökség által nyújtott lehetőségek széles körű kihasználása és turisztikai termékek összekapcsolása - népi kultúra és az építészeti emlékek megőrzése helyi vállalkozások segítése (munkahelyteremtés és megtartás) vidékfejlesztési támogatásokkal - Pannontáj-Sokoró Natúrpark megléte
<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Győr elszívó hatásának erősödése – „alvó települések” számának elterjedése - Győr vonzáskörzetétől 15 km-nél távolabb lévő települések lakosság száma csökken, 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - LEADER és egyéb pályázatok hosszú elbírálási ideje csökkentheti a pályázói kedvet, melyet tovább növel az infláció mértéke - pályázatok utófinanszírozásos jellege

<p>előregedik, a települések megtartó ereje folyamatos csökken</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyi vállalkozói aktivitás csökken a nem urbánus területeken - turisztikai befogadó infrastruktúra hiánya (pl.: szálláshely) - gyermek és ifjúsági táborok alacsony száma - népi építészeti emlékek kellő forrás hiányában pusztulnak - civil szervezetek tőkehiánya - Natúrpark adottságainak kihasználatlansága - szolgáltatások hiánya a kisebb településeken 	<ul style="list-style-type: none"> - források és normatívák csökkenésével a hátrányos helyzetű települések számának növekedése - a helyi gazdaság tőkeszegénysége miatt a pályázatok megfinanszírozása és/vagy utófinanszírozása ellehetetlenül - határközelség elszívó hatása, mint veszélyforrás - szellemi tőke nem helyben történő letelepedése - kistelepülések elnéptelenedése
--	---

A helyzetértékelésben bemutatásra kerültek a Pannónia Kincse Leader Egyesület működési területén elért eredmények, illetve a vidékfejlesztési szempontból meghatározó adottságok. A SWOT elemzés segítségével feltárásra kerültek a térség erősségei, gyengeségei, a külső lehetőségek és veszélyek. A tervezés során nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy összességében olyan programot készítsünk, amely megvalósítható a rendelkezésre álló fejlesztési forrásból, ezért a Helyi Fejlesztési Stratégiának nem célja minden egyes az akcióterületen meglévő probléma kezelése. A stratégia kidolgozása során fő célunk az volt, hogy olyan fejlesztések valósulhassanak meg, amelyek nem csak átmeneti megoldást jelentenek a problémákra, a hosszú távú hatást generáló intézkedések létrejöttét tartottuk szem előtt.

Fejlesztési szükségletek azonosítása:

1. Térség idegenforgalmi potenciáljának erősítése, helyi igényekre alapuló turisztikai attrakció és szolgáltatás fejlesztése és bővítése

A Pannónia Kincse Leader Egyesület térsége természeti és kulturális értékekben egyaránt bővelkedik (SWOT A2) azonban ezek teljes mértékű kiaknázásához szükséges turisztikai szolgáltatások hiányosak (SWOT B8; 9). A fejlesztés célja egyrészt, új szálláshelyek létrehozása mellett, hogy a korábban időszakban létrejött szálláshelyeket piacképes szolgáltatásokkal is felvértezzük, ezzel elősegítsük az akcióterület turisztikai vonzerejének növekedését, a gazdaság fejlődését, új munkahelyek létrejöttét. Célunk tovább, hogy olyan turisztikai attrakciók, szolgáltatások, programok valósuljanak meg, amelyek kiegészítik az eleve adott turisztikai látványosságokat. Az így kialakítható, a turisták igényeinek megfelelő színvonalú turisztikai termékekkel növelhető az attrakciók látogatottsága és jövedelemtermelő képessége, valamint mérsékelhető a turizmus időbeli koncentrálttsága. A helyzetelemzés rész alapján is megállapítható, hogy a Pannónia Kincse LEADER Egyesület területén nincsenek lefektetve a megfelelő marketing és arculati kezdeményezések, valamint nem áll rendelkezésre egy egységes nyomtatott és elektronikus információs adathalmaz, amely egységesen mutatja be a térséget, így információt ad az ide érkezőknek. Emiatt szükségesnek tartjuk egy térségi marketing kiadvány támogatását.

2. Versenyképes mikro- kis-és középvállalkozások környezettudatos fejlesztése

Mint az ország egyik legdinamikusabban fejlődő térsége, a Pannónia Kincse Leader Egyesület területén rendkívül nagy a vállalkozások száma. Győr városának közelsége miatt a felvevő piac megléte adott, számos helyi vállalkozás a győri multinacionális vállalatoknak a beszállítója, különös tekintettel az agglomerációs térségben működőkre. Kis méretük és bizonytalanabb helyzetük miatt azonban a mikro-, közép- és kisvállalkozások nehezebben tudják fejleszteni tevékenységüket, ami gátat szab a vállalkozások terjeszkedésének, jövőbeni fennmaradásának. A mikro-, közép- és kisvállalkozások jelentős szerepüket nem a termelékenységük, a GDP-hez való hozzájárulásuk alapján fejtik ki, hanem a foglalkoztatásban.

Mikro-, közép és kisvállalkozás méretű egyéni és társas vállalkozások támogatásával (SWOT C1; 14) célunk a működő mikro-, közép- és kisvállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása által a vállalkozói aktivitás, a versenyképesség, az innovációs képesség ösztönzése, munkahelyek megtartása és újak létrehozása, valamint a gazdasági szerkezet fejlesztése.

3. Vonzóbb vidéki települési környezet és szolgáltatások

A települések alpinfrastruktúrájának fejlesztése folyamatosan jelen lévő igény (SWOT B3). Település nem jöhet létre, nem fejlődhet infrastruktúra nélkül. Az infrastruktúra mindig is meghatározó tényezője volt a települések fejlődésének és az marad a jövőben is.

Célunk elsősorban a településkép, a vidéki lakókörnyezet és a közösségi terek, közterületek állapotának javítása. Az intézkedésünk elsősorban olyan infrastruktúra-fejlesztéseket támogat, amelyek javítják a települések általános környezeti állapotát, segítik a település fenntartható fejlődési pályára állítását.

A vidéki települések lakosságmegtartó ereje alacsony, az elvándorlás mértéke magas, Győr elszívó hatása érvényesül. A legnagyobb veszteség természetesen a fiatal felnőttek elvándorlása, amely megállíthatatlan folyamatnak tűnik. Miért is maradnának a gyermeket tervezők egy olyan településen, amelynek sem iskolája, sem orvosi rendelője nincs, és tömegközlekedéssel megközelíthetetlen. A fiatalok elvándorlása más okból is megpecsételi a maguk mögött hagyott falvak sorsát: nem marad olyan szellemi tőke a faluban, amely az egyébként nem elérhető fejlesztéseket generálná.

A helyi életminőség javítása több intézkedésünk célja, forrásaink közel ötödét ezen, célok elérését segítő fejlesztésekre kívánjuk fordítani. A térség minden településén egyre jelentősebb a civil szervezetek jelenléte, tevékenysége. Az öntevékeny szervezetek maguk is aktívan részt vállalnak a felmerülő társadalmi igények, szükségletek ellátásában. Helyi hatáskörben tevékenykednek, így a közösségi célok elérésében, a helyi életminőség javításában, egyáltalán a települések fejlesztésében a „természetes” partnerük az önkormányzatoknak.

Feladataik, elképzeléseik magasabb színvonalú végzéséhez, a fenntarthatósághoz szükséges eszközök, berendezések, kellékek beszerzésére igény mutatkozik. A civil szervezetek erősödése és összefogásának támogatása rendkívül fontos, ugyanis egyre több fejlesztő, közösségépítő tevékenységet vállalnak magukra.

A kulturális és közösségi programok a helyi lakosság életminőségének javítását helyezik előtérbe, erősítik a helyi társadalom kohézióját. Az eddigi tapasztalatok arra utalnak, hogy az önkormányzatok nem rendelkeznek saját, színvonalas rendezvények lebonyolításához szükséges eszközökkel.

A térségi önkormányzatok és civil szervezetek saját szervezésű közösségépítést és helyi identitástudat kialakulását is szolgáló, sport, közművelődési célú, képzőművészeti alkotó táborainak, honismereti táborainak támogatására nagy igény mutatkozik. Jelenleg a településeken alacsony a gyermek és ifjúsági táborok száma. A helyi identitástudat fejlesztését és a szabadidő tartalmas eltöltését segítené a térségi önkormányzatok és civil szervezetek saját szervezésű táborainak támogatása.

4. Kulturális és természeti értékek megőrzése, bemutathatóvá tétele

A PKLE területén sok leromlott állapotú népi építészeti emlék, tájház, falumúzeum található, melyeket általában civil szervezetek és önkormányzatok működtetnek. Számukra ezen épületek felújítása és tradicionális eszközök beszerzése nehéz feladat az anyagi lehetőségek szűkössége miatt. A népi kultúránk megőrzése kiemelt feladat, közvetve több célt is szolgál. A jó tájház sohasem pusztá kiállítás, hanem ideális esetben a helyi hagyományőrző programok helye, a találkozás színtere a helyi közösség tagjai, és a helyi tudásátadásának helyszíne a fiatal generációk és az odaérkező

turisták számára. A felújított, berendezett tájházak a falusi turizmus (évszakhoz nem kötött) láttnivalói között is kiemelkedő jelentőségűek.

A fejlesztés célja, hogy a helyreállított és berendezett parasztházak valódi *tájházként* (és nem csupán helytörténeti múzeummá) működjenek, ezáltal közösségi rendezvények, különböző korcsoportokat összefogó alkalmak, képzés, oktatás, hagyományos mesterségek bemutatása és továbbadása központjaivá is váljanak.

A fentiekben megfogalmazott célok egytől egyig a vidéki élet minőségének javítását célozzák meg. Az intézkedések eredményeképpen megvalósuló környezeti és infrastrukturális fejlesztések és ezek által létrejövő rendezett településeképek, közterek, a településeken elérhető alapszolgáltatások bővítése, illetve minőségének fejlesztése, a térségre jellemző helyi természeti és kulturális örökség megóvása érdekében tett lépések a lakosság életminőségét, ezáltal a települések népességmegtartó erejét növelik.

A rendezett környezet, a színes turisztikai szolgáltatások, illetve az eredményesen működő térségi turisztikai marketing vonzóvá teszi a településeket a turisták számára, akik odalátogatva kihasználják a kialakított, tovább fejlesztett helyi szálláshely kapacitásokat.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8.1 A stratégia jövőképe

A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósulásával 2027-re a térség fejlődése számottevő lesz gazdasági, turisztikai és társadalmi szempontból. Megvalósul az összefogás az akciócsoport határain kívül és belül, a civil szervezetek,

önkormányzatok, vállalkozások között, ezáltal képesek lesznek komplexebb projekteket generálni. A térségi fejlődés nagyobb ösztönző erőt fog jelenteni a vállalkozásoknak a munkahely teremtés és megőrzés szempontjából, így erősödik a vásárlói piac keresleti oldala is. A közösségi kezdeményezések és a helyi identitástudat fejlesztésének hatásaként a társadalmi kohézió erősödik, a térség hagyományai elmélyülnek, valamint a települések megtartó ereje növekszik.

A jövőkép alkotás során figyelembe veendő, hogy milyen értékrendet kívánunk képviselni, mind emberi, mind pedig anyagi értelemben. Ki kell lépni a hétköznapi problémák árnyékából és meg kell fogalmazni, milyen térségi víziót kívánnak támogatni, és milyen lépéseket kell tenni azok eléréséhez.

8.2 A stratégia célhierarchiája

A legfontosabb célok:

- a vidéki térségekben a mikrovállalkozások erősítése, valamint
- helyi termelők együttműködései

A magyar gazdaság erősödésének és növekedésének legfontosabb bázisát a mikro-, kis- és középvállalkozások adják, a magyar munkavállalók több mint kétharmadát foglalkoztatják. A fejlesztési stratégiák intézkedései között ezért mindig is kiemelt hangsúlyt kapott a vállalkozások fejlesztése, a tartós növekedési feltételek biztosítása.

A következő időszakban is legfontosabb célunk a hazai tulajdonú vállalkozások további megerősítése, versenyképességük javítása. A térség vállalkozásai így nemcsak a fenntartható gazdasági növekedéshez, hanem a magyar társadalom megerősítéséhez, a magyar családok életminőségének javításához is hozzájárulhatnak. Emellett a helyi gazdaságfejlesztésnek számos pozitív hatása van, így munkahelymegőrző és -teremtő szerepe van, emellett mozgósítja a helyi közösséget, bővíti a helyi együttműködési hálót, erősíti a helyi identitást és lokálpatriotizmust, valamint a település népesség-megtartó erejét növeli, élhetőségét javítja.

- a vidéki térségekben a lakosság humán közszolgáltatásokhoz való hozzájutásának előmozdítása;
Az élhető település fogalmának ma már szerves része az igényesen kialakított köztér, legyen az park vagy játszótér. Nagyon fontos, hogy meglévő épített értékeink megóvása, felújítása, és funkciókkal történő megtöltése folyamatosan megvalósulhasson. Az igényes élettér a települések demográfiai helyzete, népességmegtartó képessége tekintetében is fontos szempont.
A megfelelő környezetminőség az életminőség meghatározó tényezője, ezért fontos a közösség építő programok helyszínének biztosítása, civil szervezetek működésének és közösségépítő tevékenységeinek támogatása, közösségi szabadidős tevékenységek elősegítése a HFS-ben meghatározott célok elérése érdekében.
- megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten;
A térség megújuló energiáinak felhasználási lehetőségei kiaknázatlanok. Az intézkedések a megújuló energiaforrások felhasználásának ösztönzését és innovatív fejlesztését célozzák meg, megerősítve az együttműködéseket. A vállalkozások és önkormányzatok környezet és egészség tudatosságának növelése magával vonja a természeti környezet és így a vidéki táj rekreációs célú felértékelődését.
- okos megoldások elősegítése
- az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása;

- közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése;

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

Az egyes intézkedéseket az alábbi szerkezetben kérjük bemutatni:

- 1) Az intézkedés megnevezése: **Helyi vállalkozások innovatív megoldásai**
- 2) Specifikus cél: Térségi vállalkozások versenyképességének növelése
- 3) Indoklás, alátámasztás: a Pannónia Kincse Leader Egyesület területén rendkívül nagy a vállalkozások száma, azonban a térség munkaerőpiacára is rányomta bélyegét a koronavírus, illetve az emelkedő rezsiköltségek is várhatóan kedvezőtlen hatással lesznek a vállalkozásokra. Győr városának közelsége miatt a felvevő piac megléte adott, számos helyi vállalkozás a győri multinacionális vállalatoknak a beszállítója, különös tekintettel az agglomerációs térségben működőkre. Több sikeres középvállalkozás is működik térségünkben, de a vállalkozások döntő többsége a mikrovállalkozások közé sorolható. A vállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása révén növekedhet a vállalkozói aktivitás, a versenyképesség, az innovációs képesség, illetve a munkahelyek megtartása és újak létrehozása, valamint a gazdasági szerkezet fejlesztése is.
- 4) A támogatható tevékenységek meghatározása:
  - Épület, építmény felújítása, bővítése, korszerűsítése (nem energiahatékonyság)
  - Épület, építmény, technológiai rendszer felújítása, korszerűsítése (energiahatékonyság)
  - Új épület, építmény építése
  - Új eszköz(ök), új gép(ek) beszerzése, új technológiai rendszer(ek) kialakítása
  - Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása
  - Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
  - Általános költségekhez kapcsolódó tevékenységek
  - Immateriális javak beszerzése
  - Marketing tevékenység
  - Kisléptékű infrastruktúra-fejlesztés
  - Projektarányos akadálymentesítés
  - Eszközök és gépek beépítéséhez kapcsolódó építési tevékenység
- 5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:
  - Személygépjármű beszerzés
  - Élő állat vásárlás
  - Használt árucikkek beszerzése
  - Támogatási jogosultságok megvásárlása
  - Mezőgazdasági üzemek beruházásai
  - Lágyszárú növények beszerzése.
  - Termőföld és ingatlan vásárlása
  - Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.
  - Szálláshely kialakítása, felújítása
  - az európai uniós jog megsértését eredményező tevékenységek
  - tanulmányok készítése

- politikai célú rendezvények szervezése és lebonyolítása
  - azon eszközök, berendezések beszerzése, amelyek a támogatási kérelem benyújtása előtt bérleti vagy egyéb hasonló konstrukció keretében, továbbá tesztelési, próbaüzemi céllal a támogatást igénylőnél bármely telephelyen már használatban voltak
- 6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás: LEADER helyi fejlesztési stratégia keretéből a nem mezőgazdasági és élelmiszeripari vidéki mikroállalkozások fejlesztése támogatható. Az intézkedés hozzáadott értéke a „közösségi jelleg”, az, hogy több szereplőnek jelent gazdasági hasznot.
- A GINOP Plusz-1.2.2-22 pályázati felhívás jelentős mértékben hozzájárulhat a vidéki mikroállalkozások jövedelmezőségének javításához a szabad vállalkozói zónákba eső, vagy azon kívüli 5000 főt meg nem haladó települések mikroállalkozói számára nyújtott támogatási lehetőséggel, azonban legalább 1 lezárt (beszámoló/SZJA bevallás), teljes (365 napot jelentő) üzleti évvel kell rendelkezniük, mely jelen felhívás esetében nem elvárás.
- 7) A jogosultak köre:
- Jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások (egyéni és társas vállalkozások)
  - Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, alapítványok, nonprofit gazdasági társaságok)
  - Szociális szövetkezetek
  - Őstermelők
  - Adószámmal rendelkező magánszemélyek
- 8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:
- a támogatás igénybevételének feltétele a jogosultsági kritériumok teljesítése,
  - a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
  - illeszkedés a HFS céljaihoz,
  - a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
  - a mérföldkövek és célok realitása,
  - ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
  - fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
  - projektterv minősége,
  - térségi szempont,
- 9) Tervezett forrás:
- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 340.000.000 Ft
  - b) a támogatás intenzitása: 65 %
  - c) a projektméret korlátai: 1.000.000 Ft-15.000.000 Ft
  - d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás
- 10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2023. I. félév
- 11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 2023. II. félév – 2026. II. félév
- 12) Kimeneti indikátorok: Létrehozott munkahelyek száma 5 db. A projekt keretében beszerzett eszközök száma 10 db. Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 23-40 db

1) Az intézkedés megnevezése: **Pannónia Kincse településeinek megújítása**

2) Specifikus cél: Vonzóbb vidéki települési környezet és szolgáltatások

3) Indoklás, alátámasztás: A vidéki térségekben az alapvető szolgáltatásokhoz, a közösségi élet feltételeihez való hozzáférés lényegesen elmarad a városias térségektől. A vidéken élők számára a vidéki települések élhetőbbé, vonzóvá tétele, az elérhető helyi szolgáltatások körének bővítése, színvonalának és hozzáférhetőségének javítása, a települési önkormányzatok és civil szervezetek segítése, a helyi együttműködések ösztönzése, valamint az azokban rejlő belső erőforrások kihasználása kiemelt cél, amelyek egyaránt elősegítik a gazdasági és közösségi területen a társadalmi aktivitás erősítését és fenntartását.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Épület, építmény felújítása, bővítése, korszerűsítése (nem energiahatékonyság)
- Épület, építmény, technológiai rendszer felújítása, korszerűsítése (energiahatékonyság)
- Új épület, építmény építése
- Új eszköz(ök), új gép(ek) beszerzése, új technológiai rendszer(ek) kialakítása
- Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása
- Rendezvényszervezés
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Általános költségekhez kapcsolódó tevékenységek
- Immateriális javak beszerzése
- Marketing tevékenység
- Kisléptékű infrastruktúra-fejlesztés
- Projektarányos akadálymentesítés
- Eszközök és gépek beépítéséhez kapcsolódó építési tevékenység

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Lágyszárú növények beszerzése.
- Termőföld és ingatlan vásárlása
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.
- Mezőgazdasági üzemek beruházásai
- az európai uniós jog megsértését eredményező tevékenységek
- tanulmányok készítése
- politikai célú rendezvények szervezése és lebonyolítása
- azon eszközök, berendezések beszerzése, amelyek a támogatási kérelem benyújtása előtt bérleti vagy egyéb hasonló konstrukció keretében, továbbá tesztelési, próbaüzemi céllal a támogatást igénylőnél bármely telephelyen már használatban voltak

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás: új KAP egyes beavatkozási célterületei és az MFP-ben támogatható tevékenységek köre jól elkülönül, illetve a KAP ST célrendszere eleve jóval kiterjedtebb, és a beavatkozások jellegét tekintve változatosabb. Összességében a 2014-2020 közötti időszak tapasztalataira alapozva a két program között gyengén helyettesítő és erősebb kiegészítő, egymást erősítő hatás feltételezhető

7) A jogosultak köre:

- Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek
- Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, alapítványok, nonprofit gazdasági társaságok)

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a támogatás igénybevételének feltétele a jogosultsági kritériumok teljesítése,
- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- illeszkedés a HFS céljaihoz,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- a mérőszámok és célok realitása,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont

9) Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésreallokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás) nagysága: 360.000.000 Ft
- b) a támogatás intenzitását: 95 % (nem jövedelem termelő) 65 % (jövedelem termelő beruházás)
- c) a projektméret korlátait: 1.000.000 Ft – 21.000.000 Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2023. I. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 2023. II. félév – 2026. II. félév

12) Kimeneti indikátorok: A projekt keretében beszerzett eszközök száma 20 db. Fejlesztéssel érintett önkormányzatok, civil szervezetek száma 62 db

1) Az intézkedés megnevezése: **Gyermek- és ifjúsági táborok szervezése**

2) Specifikus cél: Annak a specifikus célnak (vagy céloknak) a megnevezése, amelyik leginkább kifejezi, amit az intézkedés megvalósításával el kívánunk érni.

3) Indoklás, alátámasztás: A nyári szabadidő hasznos eltöltése, a szülők leterheltségének csökkentése érdekében a térségben a nyári táboroztatása jelenleg is zajlik, azonban ezek a táborok csak piaci alapon szerveződnek. A térségi fórumokon kiderült, hogy több települési önkormányzat, civil szervezet, egyházközség rendelkezik nyári gyermektábor szervezési tapasztalattal, illetve a megfelelő helyszín is rendelkezésre áll. A hagyományok és helyi értékek megőrzése, a kulturális identitástudat, a közösség összetartó erejének növelése, valamint az egészségmegőrzés és egészségtudatos életmód népszerűsítése az iskolakörnyék körében fontos célja a stratégiának. A kezdeményezés eredményeként megvalósuló gyermek- és ifjúsági táborok (tematikus jelleggel), akár hátrányos helyzetűek számára is hozzájárul a célkitűzések megvalósításához.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Új eszköz(ök), új gép(ek) beszerzése, új technológiai rendszer(ek) kialakítása
- Rendezvényszervezés
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Általános költségekhez kapcsolódó tevékenységek
- Marketing tevékenység

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése
- az európai uniós jog megsértését eredményező tevékenységek
- tanulmányok készítése
- politikai célú rendezvények szervezése és lebonyolítása
- azon eszközök, berendezések beszerzése, amelyek a támogatási kérelem benyújtása előtt bérleti vagy egyéb hasonló konstrukció keretében, továbbá tesztelési, próbaüzemi céllal a támogatást igénylőnél bármely telephelyen már használatban voltak

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás: Az intézkedés keretében támogatott fejlesztések más programból, ilyen formában nem támogathatóak. Térségi fiatalok számára szervezett, közösségépítést és helyi identitástudat kialakulását is szolgáló ifjúsági táborok ilyen módon való támogatása a VP horizontális intézkedéseiből vagy más OP-kból nem igényelhető támogatás.

7) A jogosultak köre:

- Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek
- Egyesületek
- Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, alapítványok, nonprofit gazdasági társaságok)

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek: A kiválasztási kritériumok biztosítják, hogy valóban azok a projektek kapnak támogatást, amelyek hozzájárulnak a stratégia céljainak megvalósulásához, ezért az egyes intézkedések alatt meghatározott kritériumoknak logikailag összefüggésben kell lenniük az intézkedésekhez tartozó céllal/célokkal

- a támogatás igénybevételének feltétele a jogosultsági kritériumok teljesítése,
- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- illeszkedés a HFS céljaihoz,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- a mérőszámok és célok realitása, amennyiben lehet, azok mérhetősége,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont,
- a területi integritás elve a határon átnyúló együttműködési projekteknél (TNC)
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzőit,
- a közösség bevonásának módjának leírását (projektgyűjtő adatlapok stb.),
- a tervezés ütemezését (helyi felhívások, források),
- humán erőforrás megléte.

9) Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás 10.000.000 Ft
- b) a támogatás intenzitása 95 %
- c) projektméret korlátai: 500.000-1.000.000 Ft
- d) a támogatás módja hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2023. I. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 2023. II. félév – 2026. II. félév

12) Kimeneti indikátorok: Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 5 db

1) Az intézkedés megnevezése: **Helyi termékek piacra jutásának támogatása**

2) Specifikus cél: Térségi vállalkozások versenyképességének növelése

3) Indoklás, alátámasztás: A Pannónia Kincse LEADER Egyesület célul tűzte ki, hogy támogatja a helyben megtermelt termékeket, valamint a helyi termelőket segíti közös munkával, gondolkodással. Fontos, hogy a rövid ellátási lánc helyben is tudjon működni.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Új eszköz(ök), új gép(ek) beszerzése, új technológiai rendszer(ek) kialakítása
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Általános költségekhez kapcsolódó tevékenységek
- Immateriális javak beszerzése
- Marketing tevékenység
- Eszközök és gépek beépítéséhez kapcsolódó építési tevékenység

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Lágyszárú növények beszerzése.
- Termőföld és ingatlan vásárlása
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.
- Turisztikai célú tevékenység
- Mezőgazdasági üzemek beruházásai
- az európai uniós jog megsértését eredményező tevékenységek
- tanulmányok készítése
- politikai célú rendezvények szervezése és lebonyolítása
- azon eszközök, berendezések beszerzése, amelyek a támogatási kérelem benyújtása előtt bérleti vagy egyéb hasonló konstrukció keretében, továbbá tesztelési, próbaüzemi céllal a támogatást igénylőnél bármely telephelyen már használatban voltak

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

LEADER helyi fejlesztési stratégia keretéből a mezőgazdasági és élelmiszeripari vidéki mikrovállalkozások fejlesztése támogatható. Az intézkedés hozzáadott értéke a „közösségi jelleg”, az, hogy több szereplőnek jelent gazdasági hasznot.

7) A jogosultak köre:

- mikrovállalkozások

- adószámú magánszemélyek
- őstermelők
- családi gazdaságok tagjai

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a támogatás igénybevételének feltétele a jogosultsági kritériumok teljesítése,
- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- illeszkedés a HFS céljaihoz,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- a mérföldkövek és célok realitása, amennyiben lehet, azok mérhetősége,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- térségi szempont,
- a területi integritás elve a határon átnyúló együttműködési projekteknel (TNC)
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzőit,
- a közösség bevonásának módjának leírását (projektgyűjtő adatlapok stb.),
- a tervezés ütemezését (helyi felhívások, források),
- humán erőforrás megléte.

9) Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás 35.000.000 Ft
- b) a támogatás intenzitása: 65 %
- c) a projektméret korlátai: 200.000-2.000.000 Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2023.I. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 2023.I. félév-2024. II. félév

12) Kimeneti indikátorok: A projekt keretében beszerzett eszközök száma 10 db. Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 15 db

1) Az intézkedés megnevezése: SAJÁT projekt **Nyitott porta hálózat létrehozásának lehetőségei és/ vagy helyi termékértékesítési piacok rendszerbe szervezése**

2) Specifikus cél: A Pannónia Kincse LEADER Egyesület célul tűzte ki, hogy támogatja a helyben megtermelt termékeket, valamint a helyi termelőket segíti közös munkával, gondolkodással. Fontos, hogy a rövid ellátási lánc helyben is tudjon működni.

3) Indoklás, alátámasztás:

A Pannónia Kincse LEADER Egyesület 2023. évben számtalan térségi szereplőt bevonva szervezett helyi termék napokat, piacokat, megbeszéléseket. A jelenleg Magyarországon működő Nyitott Porta hálózatok tanulmányozása és térségi adaptációja célként fogalmazódott meg. Annak érdekében, hogy ezek a fejlesztések megvalósuljanak, indokolt lenne a térség helyi szereplőinek széleskörű együttműködése a helyi termékek és szolgáltatások vásárlásának, fogyasztásának elősegítése érdekében, fókuszba állítva a helyi értékeket és a turisztikában rejlő lehetőségeket.

Legalább 15 db HACS térségbeli termelő, illetve egyéb releváns szereplő egy együttműködési megállapodás együttes aláírásával megalakítják a hálózatot.

Meghatározásra kerül a Nyitott Porta hálózathoz való csatlakozás feltételrendszere és a hálózat működtetésének főbb sarokpontjai.

A hálózattal kapcsolatos valamennyi fontos információ közzétételre kerül a HACS honlapján (különösen a hálózathoz való csatlakozás részletes feltételrendszere).

A hálózati együttműködés kereteit, a hálózathoz való csatlakozás feltételrendszerét a hálózat potenciális érintettjei közösen határozzák meg a kezdetekkor, s a későbbiek során a hálózati tagok együttesen alakítják. A hálózattal kapcsolatos elvárás, hogy ne legyen kirekesztő, biztosítson reális csatlakozási lehetőséget a hálózat profiljába illeszkedő színvonalas terméket vagy szolgáltatást nyújtó szereplők számára, ugyanakkor minőségi szűrő egyfajta megkülönböztetést és előnyt jelentsen a belépők számára. A HACS a honlapján köteles a Nyitott Porta hálózattal kapcsolatos valamennyi fontosabb információt közzétenni, különösen a hálózat megalakulásával, a hálózat működéssel, valamint a hálózathoz való csatlakozással kapcsolatos tudnivalókat.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Új eszköz(ök), új gép(ek) beszerzése, új technológiai rendszer(ek) kialakítása
- Rendezvényszervezés
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Általános költségekhez kapcsolódó tevékenységek
- Immateriális javak beszerzése
- Marketing tevékenység
- Kisléptékű infrastruktúra-fejlesztés
- Projektarányos akadálymentesítés
- Eszközök és gépek beépítéséhez kapcsolódó építési tevékenység
- Tanulmányok készítése

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- az európai uniós jog megsértését eredményező tevékenységek
- politikai célú rendezvények szervezése és lebonyolítása
- azon eszközök, berendezések beszerzése, amelyek a támogatási kérelem benyújtása előtt bérleti vagy egyéb hasonló konstrukció keretében, továbbá tesztelési, próbaüzemi céllal a támogatást igénylőnél bármely telephelyen már használatban voltak

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

7) A jogosultak köre: Pannónia Kincse Leader Egyesület

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a támogatás igénybevételének feltétele a jogosultsági kritériumok teljesítése,
- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- illeszkedés a HFS céljaihoz,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- a mérőföldkövek és célok realitása, amennyiben lehet, azok mérhetősége,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,

- térségi szempont,
- a területi integritás elve a határon átnyúló együttműködési projekteknél (TNC)
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzőit,
- a közösség bevonásának módjának leírását (projektgyűjtő adatlapok, stb.),
- a tervezés ütemezését (helyi felhívások, források),
- humán erőforrás megléte.

9) Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás
- b) a támogatás intenzitása: 95%
- c) a projektméret korlátai: 1.000.000-6.682.525 Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2023. I. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 2023. II. félév – 2024. II. félév

12) Kimeneti indikátorok: rendezvények száma: 10 db

9.2 Együttműködések

a) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása

- REL együttműködések (VP forrás) – Partner: Széchenyi István Egyetem

Nyitott porta hálózat létrehozásának lehetőségei és vagy helyi termékértékesítési piacok rendszerbe szervezése

- Natúrparki együttműködések (AM forrás, egyéb) - Partner: Szigetköz Natúrpark
Natúrpark alatt a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben szereplő definíció szerint a helyi közösségek (önkormányzatok, társadalmi szervezetek, gazdálkodó szervezetek és az érintett lakosság) összefogása eredményeként létrejövő, a táji, természeti és kulturális értékek megőrzésén és fenntartható hasznosításán alapuló terület- és vidékfejlesztési célok megvalósulását is támogató, meghatározott területre vonatkozó együttműködést értünk. A Pannónia Kincse LEADER Egyesület 2023-ban elnyerte a Pannontáj-Sokoró Natúrpark névhasználatát.

Együttműködés keretében térségi rendezvényeket és tanulmányokat szervezünk és bonyolítunk le a szomszédos Szigetköz Natúrparkkal. Megvizsgáljuk egy natúrparki védjegyhálózat létrehozásának lehetőségét.

- Tervezett nemzetközi együttműködés

Az együttműködés tervezett tématerületei: A 2014-2021-es tervezési időszakban megvalósított Vizek Régiója projekt eredményeit, tapasztalatait, és a helyi fejlesztési stratégiák fejlesztési céljait alapul véve az Öreg-Feketevíz Helyi Akciócsoporttal tervezett együttműködése a turizmus, a helyi és kézműves termékek népszerűsítése, valamint új, innovatív elemként a megújuló energiaforrások turisztikai célú hasznosításának tématerületeit célozza meg.

Indoklás, alátámasztás: A LEADER HACS-ok területe jelentős turisztikai vonzerővel, gazdag építészeti és kulturális adottságokkal rendelkezik. Az együttműködés keretében olyan összehangolt turisztikai célú fejlesztések megvalósítása tervezett, melynek lehetséges elemei a települések épített örökségének, vallási és kulturális értékeinek, turisztikai attrakcióinak feltérképezése, bemutatása és népszerűsítése tematikus utak kialakításával, marketing eszközök alkalmazásával.

- Tervezett régiós együttműködés - NyuDuHACS közös projekt az alábbi tevékenységekben

- 1) közös rendezvények (LEADER Napok)
- 2) közös többnapos szakmai továbbképzések (fórumok)
- 3) közös tanulmányutak jó gyakorlatok megismerésére
- 4) disszeminációs tevékenységek

b) Egyéb együttműködések megvalósítása

- OKOS FALU programban való részvétel adott PKLE településsel (VP forrás)

- Térségi tananyag létrehozása – HACS saját projekt

A Projekt célja a Pannónia Kincse Leader Egyesület területén térségi tananyag bevezetése speciális munkamódszerrel a felső osztályos korosztály számára

Specifikus cél: A vidék népesség megtartó erejének növelése, a térségi identitástudatának erősítése, szemléletmód váltás elérése a fiatalok körében településeink oktatási intézményeinek bevonásával.

Indoklás, alátámasztás: a tananyag kidolgozása iránt érdeklődő pedagógusokkal, diákokkal, szakemberekkel közösen felkutatjuk a településeink értékeit (népdal, monda, természet, recept, népi játék, művészet, nemzetiségek, ...) és a pedagógiai módszereket összegyűjtve, megnéztük, melyek azok a tevékenységek, amelyek közösen koordináltan fejlesztenének egy tartalmas tudást fiataljainknak.

Eredményként a térség általános iskolás korosztályú gyermekei számára egy speciális pedagógiai módszerekkel elsajátítható, a térség szellemi, kulturális, természeti, történeti, társadalmi vagy építészeti örökségeit, hagyományait feldolgozó tananyag fejlesztése.

Együttműködést a Szigetköz Mosoni Sík Leader Egyesülettel és a Széchenyi István Egyetemmel tervezzük.

9.3 Kommunikációs terv

1) a célcsoport(ok) meghatározása

Működési területen belüli csoportok:

- Pannónia Kincse LEADER Egyesület tagsága (62 önkormányzat, civilek, vállalkozások, egyházi szervezetek, természetes személyek)
- Az Egyesület településein élők (88.900 Fő), mint a támogatások után érdeklődő elsődleges célcsoport (ideértve mind a civil az az üzleti szféra szereplőit)
- Az Egyesület szakmai partnerei (Pannontáj-Sokoró Natúrpark, Széchenyi István Egyetem, LEADER HACS-ok stb.)

Működési területen kívüli csoportok:

- a LEADER programban nem jogosult település (Győr) vidékfejlesztés iránt érdeklődő szervezetei
- Térségi, országos és nemzetközi partnerek (NAK Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóság, MNVH)

2) a kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját

A stratégia végrehajtása érdekében több eszközt is használunk, mindig az aktuális feladathoz a legmegfelelőbb és leghatékonyabb eszközzel igyekszünk elérni térségünk szereplőit.

- Információcsere személyes konzultációkon, rendszeres fórumokon, fogadóórákon, illetve online térbe szervezett megbeszéléseken, felületeken keresztül,
- telefonos információ szolgáltatás a helyi akciócsoport munkaszervezetén keresztül,
- az Egyesület honapján közzétett események, hírek, összefoglalók, dokumentumok
- (www.pkle.hu),
- az Egyesület Facebook oldalán közzétett bejegyzések, képek, linkek (<https://www.facebook.com/Pannonia-Kincse-Leader-Egyesulet>)

- fontosabb információk, közérdekű adatok települési önkormányzatok honlapján való megjelentetése,
- kapcsolatfelvétel a települési önkormányzatokkal, a térségben tevékenykedő civil- és üzleti szféra szervezeteivel az információk legszélesebb körben történő ismertetéséhez, elérve ezzel a hátrányos helyzetű csoportokat és kevésbé mobil közösségeket is,
- közvetlen megszólítás, illetve online kérdőíves megkeresés (folyamatosan aktualizált) saját adatbázisból (e-mail) a civil-, köz-, és üzleti szféra képviselői felé.

3) a HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja;

Az aktuális dokumentumokat (HFS, pályázati dokumentációk stb.) a honlapunkon tesszük elérhetővé. Egyesületünk folyamatosan küld tájékoztatásokat egy-egy meghatározott célcsoportnak a témától függően e-mailen: tagjainknak, nyertes pályázóinknak stb. Ezek egy részét azzal küldjük meg a címzetteknek, hogy azt továbbítsák a településükön működő, élő érintett további személyeknek is.

Időszakonként Tájékoztató Fórumokat, műhelymunkákat tartunk, melyeket honlapunkon előre meghirdetünk. A Fórumok ingyenes és nyilvánosak, azokon bárki részt vehet. Lehetőséget biztosítunk személyes és telefonos kapcsolatfelvételre, illetve az e-mailen keresztül történő megkeresésre, melyekre válaszolunk. Elérhetőseink megtalálhatók honlapunkon, hírleveleinkben, az általunk megküldött e-mailekben.

4) a kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása;

Az Egyesülettel kapcsolatos kommunikációra az Egyesület elnöke és az általa meghatalmazott/felkért személy jogosult. A kommunikációs anyagok előkészítése jellemzően a munkaszervezet feladata. A munkaszervezet tervezett létszáma a megvalósítás időszakára 4 fő. A kommunikációs tervben foglaltak betartása és elvégzése a munkaszervezet feladatkörébe tartozik, minden olyan felmerülő probléma esetén, melyben a munkaszervezet az alapszabályban megfogalmazott feladatain túlmenően már nem kompetens, az elnökség hoz döntést. Az elnökség döntése alapján a végrehajtás a munkaszervezeten keresztül történik.

5) a HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve;

Folyamatos, és élő kapcsolattartás szükséges a települési önkormányzatokkal, civil és üzleti partnerekkel. A pályázati kiírásokhoz szorosan kapcsolódva, azokat megelőzően fórumokon, személyes konzultációkon keresztül tájékoztatni szükséges a potenciális érdeklődőket, hogy időben el tudják kezdeni a felkészülést, hogy minden szükséges beadandó dokumentum időben rendelkezésükre állhasson.

6) a kommunikációs tevékenység pénzügyi terve.

A kommunikációban az Egyesület költséghatékony megoldásokat keresett és keres a jövőben is.

Elsősorban ingyenes megoldásokat használt az eddigiek során. A fórumok, rendezvények, konzultációk megtartásához a helyszínt sok esetben az önkormányzatok ingyen biztosították. A jövőben évente fórumok, rendezvények tartására mintegy 500.000 Ft/év összeget tervezünk. Pénzügyi ráfordítást igénylő eszközök beszerzését a szervezet igyekszik más pályázati forrásból, egyéb támogatásból megvalósítani.

9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

Nyitott porta hálózat létrehozásának lehetőségei és vagy helyi termékértékesítési piacok rendszerbe szervezése

Pannónia Kincse LEADER Egyesület 2023. évtől célul tűzte ki, hogy támogatja a Helyben megtermelt termékeket, valamint a helyi termelőket segíti közös munkával, gondolkodással. Fontos, hogy a rövid ellátási lánc helyben is tudjon működni.

2023-ban több helyi piacot is szerveztünk (Pannonhalma, Abda, Nyalka, Börcs), ahol megjelentek a helyi termelők és termékeik. A Pannónia Kincse LEADER Egyesület vezetősége tanulmányúton vett részt a Vasi-Hegyháton és Zalaszentgróton. Itt betekintést nyertünk az ott már működő nyitott porta hálózatba, mely adoptálható a térségre. A pozitív visszajelzések és felmerült igényeknek köszönhetően nagyobb volumenű, kutatási és stratégia munkába szeretnénk kezdeni, melynek lépései lehetnek:

- a Pannónia Kincse LEADER Egyesület 62 településén működő helyi termelők és létrejött helyi piacok feltérképezése, adatbázis létrehozása, kategorizálás
- webes, térkép alapú keresőfelület létrehozása, ahol megtalálhatóak a létrejött adatbázisban szereplő termelők, piacok, termékek.
- közös termékfejlesztés a potenciális helyi termelőkkel (marketing, csomagolás, informatika stb.)
- tájékoztató online kampányok kidolgozása
- nyitott porta hálózat létrehozásának kidolgozása, 2025-ben (de akár már 2024-ben is) az első térségi nyitott porta hétvége megnyitása (marketing, kampány, informatikai háttér)
- Pannónia Kincse gyakornoki program elindítása a tématerületen a Széchényi István Egyetemmel karöltve

Specifikus cél: A Pannónia Kincse LEADER Egyesület célul tűzte ki, hogy támogatja a helyben megtermelt termékeket, valamint a helyi termelőket segíti közös munkával, gondolkodással. Fontos, hogy a rövid ellátási lánc helyben is tudjon működni.

Indoklás, alátámasztás:

A Pannónia Kincse LEADER Egyesület 2023. évben számtalan térségi szereplőt bevonva szervezett helyi termék napokat, piacokat, megbeszéléseket. A jelenleg Magyarországon működő Nyitott Porta hálózatok tanulmányozása és térségi adoptációja célként fogalmazódott meg.

Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás
- b) a támogatás intenzitása: 95%
- c) a projektméret korlátai: 1.000.000-6.682.525 Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérésénél.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók intézkedések hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás

minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozza a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
  - - azok, amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
  - - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
  - - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
  - - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
  - - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
  - - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok:

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott Támogatói okiratokban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
  - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
  - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;

- a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
- eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.

- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástransferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

A stratégia megvalósítása során a HACS a következő elvek mentén az alábbi monitoring, valamint értékelési tevékenységet hajtja végre. A monitoring és értékelési tevékenység a stratégia megvalósítás során elért eredmények számszerűsítése, az adatgyűjtés és elemzés elengedhetetlen a hosszú távú stratégia sikeres megvalósítása során. Az indikátorok, mutatószámok elemzése alapján lehetőség nyílik a kitűzött célok eléréséhez szükséges korrekcióra, és esetlegesen új feladatok meghatározására.

A HACS egyrészt folyamatos, folyamatba épített monitoring tevékenységet végez. A monitoring a helyi projektek tervezése során meghatározott célok teljesülésének a vizsgálatát jelenti. A monitoring tevékenységünk célja időszerű és releváns információk biztosítása a HACS közgyűlése, elnöksége, ill. az IH felé arról, hogy a projektek a kitűzött céloknak megfelelően haladnak-e, feltárja az esetleges sikertelenség okait, korrekciós lépéseket ajánl. A HACS másrészt a stratégia megvalósítása során legalább egy alkalommal – félidei – értékelést tervez. Az értékelés a beavatkozások eredményeinek és hatásainak megítélése a stratégia által elérni kívánt célok szempontjából. Az értékelés alapján válhat szükségessé a HFS esetleges felülvizsgálata és módosítása.

A folyamatos monitoring tevékenység során a HACS munkaszervezete szerzi be az adatokat a projektgazdától. A helyi felhívásokban a munkaszervezet több, e feladathoz kapcsolódó kötelezettséget is elvár a pályázóktól:

- Minden pályázónak nevesítenie kell a pályázatában azt, hogy az intézkedéshez kapcsolódó eredményindikátorhoz kapcsolódóan mekkora értéket vállal a projekt keretében, továbbá be kell mutatnia, hogy ezt az értéket a megvalósítás során, illetve a megvalósítást követően milyen módon fogja dokumentálni, igazolni. Az indikátorokat az egyesület határozza meg, a HFS-ben vállaltak alapján.
- Elvárás a támogatott pályázóval szemben, hogy a megvalósult projektjéről beszámoljon az egyesület részére és tájékoztatást nyújtson a vállalt indikátorok teljesítéséről.

A monitoring tevékenység során szerzett adatok alapján a munkaszervezet folyamatosan, illetve igény szerint beszámol az Elnökségnek, a Közgyűlésnek, valamint a Helyi Bíráló Bizottságnak a Stratégia előrehaladásáról. Ennek is figyelembevételével döntenek a HACCS szervezeti egységei az esetleges következő évi helyi felhívások megjelentetéséről, vagy azok módosításáról.

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma	0	0	0	0	0	0	0
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma	0	0	5	5	5	0	0
Kiepített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdőszetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	0	0	0	0	0	0	0
	Napelemes fejlesztések		0	0	0	0	0	0	0
	Biomassza		0	0	0	0	0	0	0

	Egyéb		0	0	0	0	0	0	0
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték	0	0	0	2	3	0	0
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma			0	0			
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma	0	0	1	0	0	0	0
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP- támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő	0	0	88900	0	0	0	0
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő	0	0	0	0	0	0	0
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db	0	0	10	10	20	0	0
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	0	0	10	10	20	0	0
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	0	0	30	30	0	0	0
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	0	0	0	3	2	0	0
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	0	0	5	5	0	0	0

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Helyi gazdaságfejlesztés támogatása	0	200	140	0	0	340	45,2
2.	Pannónia Kincse településeinek megújítása	0	250	110	0	0	360	47,9
3.	Gyermek- és ifjúsági táborok szervezése	0	10	0	0	0	10	1,3
4.	Helyi termékek piacra jutásának támogatása	0	35	0	0	0	35	4,6
	Összesen	0			0	0	745	99

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	54	55	55	55	220
Animációs költségek	0	2	1	1	1	5
Egyéb tervezett bevételek	0	2	2	2	2	8
Összesen	0	58	58	58	58	233

1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása

A Pannonhalmi-Sokoróaljai-Rábcatorok Helyi Közösség 2007-ben alakult, majd a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elkészítése és elfogadása után a program megvalósíthatósága érdekében non-profit szervezeti formában, egyesületként alakult meg 2008-ban, Pannónia Kincse LEADER Egyesület névvel.

A Győri Törvényszék Pk. T. 60.010/2008/2 végzési szám alatt 2008. évi március hó 26. napján vette nyilvántartásba, nyilvántartási szám: 62115

Egyesületünk célja Győr és a Nyugat-Dunántúli régió felzárkóztatásának elősegítése az Európai Unió fejlettséghez, kiemelten az egyesületet létrehozó Helyi Közösséget alkotó térség önkormányzatainak, vállalkozásainak és civil szervezeteinek a fejlesztése. Az Európai Unió pályázati lehetőségei, LEADER folyamat széleskörű megismertetése és kihasználásának támogatása; a város és a régió lakói életminőségének javítása, ehhez a források felkutatása és kihasználása; az Európai Unió projektmenedzsment és pályázatkészítés kultúrájának meghonosítása és hatékonyságának fokozása; az egyesület tagjainak képviselése, érdekeinek szervezett, szakszerű védelme; kapcsolatfelvétel és együttműködés más társadalmi szervezetekkel. Az egyesület működési területe gazdasági, közlekedési, idegenforgalmi, kulturális fejlődésének elősegítése a térségi logisztika létrehozásának előmozdításával, a határ menti és nemzetközi együttműködési kapcsolatok erősítésével, a térség befektetői adottságait felhasználó lehetőségek feltárásával, az ezzel kapcsolatos marketing munka biztosításával, a közösségi gondolkodásmód vidékfejlesztést és térségfejlesztést átölelő szemléletével.

A 2008-ban megalakult Egyesület területi lefedettsége az 5/2014. (II.6.) IH Közleménynek megfelelően egyszer módosult, ekkor a megyehatárhoz való illeszkedés miatt 3 település kilépési szándékát fogadta el a Közgyűlés.

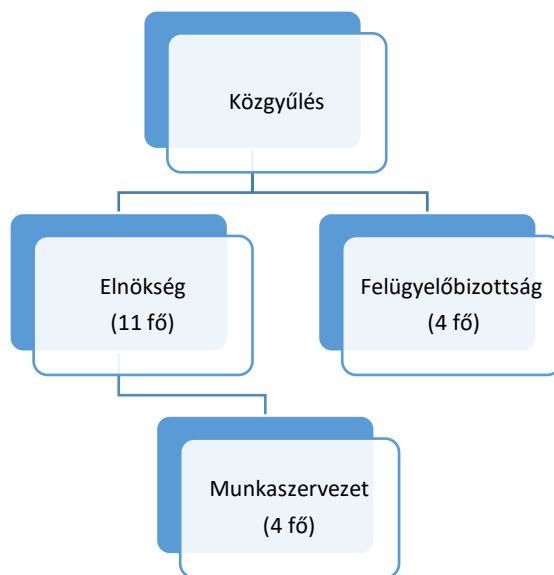
A HACS szervezeti felépítése:

Az egyesület legfőbb szerve, mint az egyesület döntéshozó szerve a közgyűlés. A közgyűlés a tagok összessége, amely az egyesületet érintő minden kérdésben döntésre jogosult.

A vezető szervek (az elnökség, a felügyelő bizottság) tevékenységüket a közgyűlésnek alárendelve végzik.

Az egyesület tevékenységét 11 tagú elnökség irányítja. Az elnököt és az elnökség tagjait a közgyűlés választja meg. Az elnökség szükség szerint ülészik.

Elnökségünk összetétele az előírásoknak megfelelően alakult a kezdetektől, tagjaik között 2021-ben történt tisztújítás. Az újonnan megválasztott elnökséggel közösségünk elégedett.

Név	Pozíció	Képviselet szervezet	Szakterület(ek)
Szabó Zsolt	elnök	Abda Önkormányzat	településvezetés, tervezés, közigazgatás, településfejlesztés
Kozma Tibor	alelnök	őstermelő	gazdálkodás, vállalkozás, településfejlesztés

Balogh Ervin	alelnök	vállalkozó	gazdálkodás, vállalkozás, településfejlesztés
dr. Szabó Norbert	elnökségi tag	Écs Község Önkormányzata	településvezetés, tervezés, közigazgatás, településfejlesztés
Hima László	elnökségi tag	vállalkozó	gazdálkodás, vállalkozás
Molnár Andrea	elnökségi tag	Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	közösségfejlesztés, településfejlesztés, turizmus
Kovács Teodóra	elnökségi tag	Molnár János Egyesület Rábacsécsényért	településfejlesztés
Szabados Péter	elnökségi tag	vállalkozó	gazdálkodás, vállalkozás, településfejlesztés
Hokstok Imre	elnökségi tag	Györsövényház Község Önkormányzata	településvezetés, tervezés, közigazgatás, településfejlesztés
Rácz Róbert	elnökségi tag	vállalkozó	mezőgazdaság, gazdálkodás,
Soós Zoltán	elnökségi tag	Tegyünk Bakonyszentlászlóért Egyesület	közösségfejlesztés, turizmus

A 4 főből álló felügyelő bizottságot a közgyűlés választja. A felügyelő bizottság tagjait, illetve annak elnökét is a közgyűlés választja meg. A felügyelő bizottság fő feladata a társadalmi szervezet alapszabályszerű működésének, gazdálkodásának, pénzügyi és anyagi eszközeinek célszerű és takarékos felhasználásának ellenőrzése.

A PKLE a tevékenységét munkaszervezetén keresztül látja el. A Munkaszervezet az Egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, az Egyesület tevékenységét segítő iroda.

Egyesületünk munkaszervezete 2008. szeptember 1-én kezdte meg vidékfejlesztési tevékenységét 3 fővel, majd 2008. október 1-én kibővült további 5 fővel. A munkaszervezet összetétele az évek során folyamatosan csökkent, jelenleg 3,75 fő. A munkaszervezeti dolgozók feletti munkáltatói jogokat az Elnökség gyakorolja, a napi irányítást a munkaszervezet vezető végzi. A munkaszervezet az Egyesület működésével kapcsolatos feladatok ellátása mellett közreműködik a Vidékfejlesztési Program 2014-2020, 2021-22 és 2023-27 Irányító Hatósága által meghatározott egyéb feladatok ellátásában is.

A munkaszervezet vezető a következő főbb munkafeladatokat köteles ellátni:

- Ellátja a LEADER program végrehajtásával és az egyesület működésével kapcsolatos adminisztrációs és ügyintézői feladatok elvégzését, illetve elvégzésének koordinálását.
- Ellátja az aktuális időszakra szóló Helyi Fejlesztési Stratégia (továbbiakban: HFS) elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos feladatok elvégzését, illetve elvégzésének koordinálását.
- Ellátja a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésének elvégzését, illetve elvégzésének koordinálását, a Döntéshozó Bizottság ülését követően pedig a kérelmek további kezelését, illetve kezelésének koordinálását.
- Ellátja az aktuális időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos ügyfél tájékoztatási, tanácsadási feladatokat, továbbá közreműködik a támogatási kérelmek elkészítésében és lebonyolításában (projekt generálás, pályázatírás a LEADER kérelmek kivételével, projekt menedzsment).
- Ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel az egyesület elnöke esetleg megbízza.

A munkaszervezet dolgozói a következő főbb munkafeladatokat köteles ellátni:

- Közreműködnek a különböző rendezvények előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában;
- Ellátják egyesület egyéb adminisztrációs feladatait.
- Ellátják az aktuális időszakra szóló Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos azon feladatokat, mellyel a munkaszervezet vezető megbízta.
- Ellátják a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésével, a Döntéshozó Bizottság ülését követően pedig a kérelmek további kezelésével kapcsolatos azon feladatokat, mellyel a szakmai vezető megbízta.
- Ellátják az aktuális időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelések alapján a támogatási kérelmek/pályázatok elkészítésével és lebonyolításával (pályázatiírás a LEADER kérelmek kivételével, projekt menedzsment) kapcsolatos azon feladatokat, mellyel a munkaszervezet vezető megbízta.

Az Egyesület székhelye Abdán, munkaszervezeti irodája Győrben 9024 Győr, Kálvária u. 1-3. alatt található bérelt ingatlan. Az irodarész 60 m², melyben 3 iroda és egy tárgyaló található. Az Egyesület többek között rendelkezik asztali számítógépekkel, laptopokkal, a feladatok ellátását segítő jogtisza szoftverekkel, nyomtató/fénymásoló multifunkcionális készülékkel, vezetékes és mobiltelefonnal, szélessávú internettel.

A működést az évente befolyó tagdíj, az EMVA programból származó működési támogatás, a saját pályázatokból befolyó összegek, illetve az Egyesület által nyújtandó szolgáltatásokkal kapcsolatos bevételek fogják fedezni.

Az Egyesület 259 alapító taggal jött létre. A közszférát 65 önkormányzat, a civil szférát 84 szervezet, az üzleti szférát 110 vállalkozás képviselte.

Az egyesület tagjai jogállásuk szerint lehetnek:

- a) rendes tagok,
- b) pártoló tagok.

Az egyesület rendes tagsága:

Az egyesület rendes tagja lehet minden olyan magánszemély, jogi személy, valamint ezek jogi személyiséggel nem bíró szervezetei, akik

- az egyesület céljaival egyetértenek,
- elfogadják annak alapszabályát,
- vállalják közreműködésükkel az egyesület céljainak megvalósítását,
- a belépési nyilatkozat aláírásával felvételüket kérik az egyesületbe, és akit a rendes tagok közé az elnökség felvesz.

Az egyesület pártoló tagsága:

Az egyesület pártoló tagja lehet minden olyan magánszemély, jogi személy, valamint ezek jogi személyiséggel nem bíró szervezetei, akik

- az egyesület céljaival egyetértenek,
- elfogadják annak alapszabályát,
- a belépési nyilatkozat aláírásával felvételüket kérik az egyesületbe, és akit a pártoló tagok közé az elnökség felvesz.

Az egyesületbe való belépés és az onnan történő kilépés önkéntes. A tagság felvétellel keletkezik. A tag felvételéről az elnökség határozattal dönt. A tagokról az elnökség nyilvántartást vezet.

Megszűnik a tagsági viszony:

- a) a tag kilépésével,
- b) a tagsági jogviszony egyesület általi felmondásával,
- c) a tag kizárással,
- d) a tag halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével.

A tag kizárására abban az esetekben kerülhet sor, amennyiben a társadalmi szervezet működését veszélyeztető, tagságra méltatlan magatartást tanúsít.

Az egyesület rendes tagjai tagdíj fizetésére kötelezettek. A tagdíj mértéke 12.000,-Ft/év, melyet a tag tárgy év május 1. napjáig, egy összegben köteles megfizetni az egyesület részére az egyesület bankszámlájára törtnő átutalással, vagy az egyesület pénztárába törtnő befizetéssel.

A támogatási kérelmek elbírálása szakaszos. Felhívásonként havonta 1-1 szakasz kerül kiírásra a benyújtásra rendelkezésre álló időszakban.

A Helyi Bíráló Bizottság (a továbbiakban: HBB) a támogatási kérelemre vonatkozó támogató vagy elutasító javaslatot a támogatási kérelmek - jelen helyi felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés szerinti - sorrendje alapján tesz. A HACS a HBB döntési javaslata alapján 15 napon belül dönt a támogatási kérelem elutasításáról, vagy annak támogatására irányuló javaslatát megküldi az Irányító Hatóságnak a HBB - döntési javaslatot megalapozó - ülésének jegyzőkönyvével együtt az ülés megtartását követő 30 napon belül. Az eljárás során nincs lehetőség a Korm. rendelet szabályai szerinti szóbeli egyeztetésre. A HACS a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására HBB-t hív össze.

A HBB csak a fejlesztési cél elérése szempontjából egyértelműen indokolt, a gazdasági-, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveinek megfelelő kiadási tételekkel bíró, megfelelően kidolgozott üzemeltetési tervvel rendelkező projekteket részesítheti támogatásban.

A HBB ügyrend célja:

- a) a támogatási döntések megalapozottságának biztosítása;
- b) az egységes, átlátható, hátrányos megkülönböztetésektől mentes, objektív döntési mechanizmus kialakítása;
- c) olyan szabályozás, amely a HACS számára lehetőséget biztosít a helyi sajátosságok érvényesítésére, amelyek a HFS magvalósulását szolgálják.

A Helyi Bíráló Bizottság feladata

- a) a HBB tagjai előzetesen áttekintik a HACS munkaszervezete által megküldött értékelési és pontozási javaslatot, illetve az elutasításra javasolt támogatási kérelmeket;
- b) a HBB tagjai ülés keretében tárgyalják meg a HACS munkaszervezete által összeállított értékelési és pontozási javaslatot, továbbá az elutasításra javasolt kérelmek indokolásának megalapozottságát;
- c) a HBB feladata a beérkező helyi támogatási kérelmekről döntési javaslat összeállítása és a helyi támogatási kérelmek pontozásának megállapítása, valamint ezen dokumentumok továbbítása a HACS részére, azzal, hogy a HBB a kérelemre vonatkozó támogató vagy elutasító döntési javaslatot a kérelmek – helyi felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés szerinti – sorrendje alapján tesz, feltétellel vagy csökkentett összeggel való támogatásra irányuló döntési javaslatot nem adhat;
- d) szakértőt – tanácskozási joggal – meghívhat a HBB ülésére.

A HBB ülése, döntési javaslatai:

- a) a HBB határozatképes, ha
  - a HBB tagok legalább 50 %-a jelen van; és
  - ha a HBB ülésen és a döntések meghozatalakor egyik szféra sem rendelkezik a szavazatok 49%-át meghaladó hányaddal;
- b) a HBB határozatképességét az ülés teljes időtartama alatt fenn kell tartani;
- c) a HBB ülésén meghatalmazott útján történő képviselőre nincs lehetőség;
- d) minden HBB tag 1 szavazattal rendelkezik;
- e) a HBB ülésén tanácskozási joggal részt vesz a munkaszervezet legalább egy képviselője, aki szavazati joggal nem rendelkezik, viszont érvényes összeférhetlenségi és titoktartási nyilatkozattal rendelkezik;
- f) ha HACS munkaszervezete szakértőt kért fel, a szakértő az ülésen tanácskozási joggal vehet részt;

g) a HBB ülése zárt;

h) a HBB tagok minden helyi támogatási kérelemről külön-külön döntési javaslatot készítenek (támogathatóság esetén a pontszám megállapítása, elutasítás esetén a pontszám megállapítása, és annak szakmai alátámasztása). A HBB köteles részletes indokolást készíteni, ha a helyi támogatási kérelmet elutasítani javasolja;

i) a pontozás alapján a HBB a döntési javaslatairól döntési rangsort állít fel. A HBB a kérelemre vonatkozó támogató vagy elutasító döntési javaslatot a kérelmek – helyi felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés szerinti – sorrendje alapján tesz;

j) a rangsor alapján és a rendelkezésre álló források és a támogatási igények egybevetése mellett a HBB meghatározza a támogatni javasolt helyi támogatási kérelmek körét (döntési rangsor), amelyet részletes szakmai indokolással és a megállapított pontozással lát el;

k) a döntési javaslatokról összeállított döntési rangsort továbbítja a HACS részére;

l) a HBB üléseiről a jegyzőkönyvvezető jegyzőkönyvet készít. Az elkészült jegyzőkönyvet és a határozatok kivonatát az IH részére az adott helyi felhíváshoz kapcsolódó utolsó ülést követő 30 napon belül megküldi.

Kiválasztási kritériumok, tartalmi értékelési szempontok:

- A fejlesztés megvalósításának helye a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014 (XI. 26.) Korm. rendelet alapján
- A projekt megvalósulási helyszíne
- Működés időtartama
- A projektnek részét képezi megújuló energiaforrást hasznosító technológia fejlesztése vagy kiépítése
- Munkahelyteremtés
- Megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása
- Üzleti terv minősége
- Szakmailag megalapozott együttműködések száma
- A pályázó vagy hivatalos képviselője részt vett a HFS elkészítésében fejlesztési elképzelés személyes egyeztetésével, vagy részt vett a pályázat beküldése előtt megtartásra került Fórumon

A pályázó vállalja, hogy szoros együttműködést épít ki a Pannónia a Kincse Leader Egyesülettel, annak marketing anyagait megjeleníti rendezvényein, honlapján és saját marketing anyagait is az egyesület rendelkezésére bocsátja.

2. számú melléklet Településlista érintett lakosságszámmal

	Település neve	Lakosság (fő, 2022)
1.	Abda	3269
2.	Árpás	246
3.	Bakonygyirót	175
4.	Bakonypéterd	286
5.	Bakonyszentlászló	1642
6.	Bezi	495
7.	Bodonyhely	344
8.	Bőny	2157
9.	Börcs	1379
10.	Cakóháza	64
11.	Csikvánd	503
12.	Écs	2319
13.	Enese	1830
14.	Fehértó	493
15.	Felpéc	966
16.	Fenyőfő	94

17	Gönyű	3258
18.	Gyarmat	1387
19.	Gyömöre	1227
20.	Győrasszonyfa	497
21.	Győrság	1599
22.	Győrsövényház	825
23.	Győrszemere	3600
24.	Győrújbarát	8516
25.	Ikrény	1951
26.	Kajárpéc	1294
27.	Kisbabet	242
28.	Kóny	2774
29.	Koroncó	2485
30.	Kunsziget	1438
31.	Lázi	529
32.	Markotabödöge	509
33.	Mérges	122
34.	Mezőrs	1004
35.	Mórichida	340
36.	Nagyszentjános	1829
37.	Nyalka	498
38.	Nyúl	4648
39.	Öttevény	3174
40.	Pannonhalma	4184
41.	Pázmándfalu	1128
42.	Pér	2623
43.	Rábacsécsény	590
44.	Rábapatona	2758
45.	Rábaszentmihály	448
46.	Rábaszentmiklós	142
47.	Rábcakapi	139
48.	Ravazd	1196
49.	Rétalap	568
50.	Románd	310
51.	Sikátor	311
52.	Sobor	282
53.	Sokorópátka	1133
54.	Szerecseny	825
55.	Táp	749
56.	Tápszentmiklós	964
57.	Tarjánpuszta	422
58.	Tárnokréti	158
59.	Tényő	1817
60.	Tét	4354
61.	Töltéstava	2727
62.	Veszprémvarsány	1064
	ÖSSZESEN	88 900 FŐ